

1 KORINE

Poloyo Korine Yeneke

Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Akolaliyo no i ago Keraisu Yesuno Aposelo ago moane kakou wa one wene litikome kayo oa motoka agome uku. Nipa tone oyago Soseni-pala opiane mekene i pipia wia wetekato wane wiane wetekakilepa ² Akolaline yene wini Korine take meki-kitike wetekaku-ye. Keraisu Yesuyo taneleke Akolaliyo kipa one wa takoa moa one-pala lipukaneya. Nitoa onekele takama pamene wa kayo oa motikilepa eya yene ta piko peya mekete tone Ali Muno Yesu Keraisuno ibini wedekoa one kowitoai tiki yene kikilikoa kayo oa motaneya. Keraisu onepa kini Ali Muno mea tone Ali Muno mea toko. ³ Toneketai Akolali-pala Ali Muno Keraisu Yesutame pewe wia tepe kolotini kilikoa pikamotoane kini kowitikakene uku-ye.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Akenemo

⁴ Akolali kowitikene-kama ke wane okala tuku. Nipa anu oya-lawe kiwi Keraisu Yesu-pala moa lipukakome pewe wia kakolo tekene ni uku. ⁵ Keraisu-pala eni moa lipukakome kamo takou toa one peku lawetaneya. Nitikale noa tekete ete onekemo t̄awea akatapea one niminimo pine t̄a wene taneya mea tiki. ⁶ Keraisunomopa to-tome okoona toa kime yakoa mootokoa wedoa litia toma nikili tekene ni uku. ⁷ Nitoa meapa

tone Ali Muno Keraisu Yesu wakapea nomotoa nepia mekete tiki. Nipa one peku nateya waneka katekameneya noa tagatapekete kolotine mea nepia mekete tiki. ⁸ Widikoa nepia mea togamotoa tokome one tele patu poapeneya kautakoa kamene wa kiwi yopia-kala kawoo. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisuyo ali atoa takoa enoa akaka-pete Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takamotoa tokome nitoo. ⁹ Akolaliyopa one mana tone Ali Muno Yesu Keraisu-pala odene wene pia lipua memotoa tokome kiwi kayo oa motaneya. Nitane agome tou wa oa togotoka toakama taatekoa too.

Yesuno Agale Yakoa Motane Yename

Oa Takoa Kakete Pili Pili Tanemo

¹⁰ Anu oya-lawe, Yesuno ibini wedekoane eya tamene wane kiwi kowitikene uku-ye. Odene wene-kama pianeya meamene. Ete oto wa pili pili tomotoane wamuku. Nipa ete oto wa wene odene kotuta kakatakutukoa meamene. ¹¹ Anu oya-lawe kiwi oa takoa pili pili toa meki wa eya atoa Kelowi-lawene yapu pitiki-kitame akedikili yatekene ni uku-ye. ¹² Eya wane ekene uku. Kiwi padeka-kitame no Polo einagoke lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Apolosike lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Pitake lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Keraisuke lukoane meku wa ete oto wa pili pili toa mekete tiki. ¹³ Beita, Keraisupa ali atoane nateya nateya wa edoa moke takamotoa-pe. No Polopa kini poaneleke yomo lekaneyake wia dekaneya tokolo ni iki-pe.

Panagome kiwi ue motokakilepa Polo anu ibini wedekoa ue motokaka tokolo ni iki-pe.

¹⁴⁻¹⁵ Anu oya-lawe kiwi kainya ue motokamokouna tekene Akolali-pala ke wane uku. Panagome-kiti no Polo pinali one ibini wedekoa ali atoa ue motokaka wa akaya tokolo ni uku. Wida none mekenepa eya agota Kerisepasi Gayasita odene ue motokakou. ¹⁶ O'o, eya ago Sitepanasi one yapu pitiki-kitika ue motokoane tokou. Ali atoa pade-meneka wida ue motokakou patuno, wene agopa tokoyake uku. ¹⁷ Keraisuyo no takoa motokomepa ali atoa ue motokama poano pa wa wetekamokome onekemo oa aua poano pa wa wetekaneya. Nipa ali atoame one yomo lekaneyake tuanemo wene kayapeaneyaya mekete no Polo-kama wene taneya mekaya tokale eya wa oa toka. Agale muno pewe kakoa wameneya Epetane Yominiyo wene taka taka toko toa oa aua poano pa wa no moa wetekaka.

Keraisu Akolaline Tele Patu Kautakoa

Kakome One Peku Nootapea Agale Oko

¹⁸ Keraisu one yomo lekaneyake tuanemopa tua atua poadete piki ali atoame pamo tetepo takoa waki. Nitikiyake Keraisuyo toa moma poko-kiti totome eya wa wene toko. Einakamopa Akolaliyo padele telekole tokome ali atoa toa motanemo eni wa wene toko. ¹⁹ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Wene muno meane yene kini mane mane olaukakoi toane moane bebo akakala tou. Agale logoni okoi-kitika kini agale muno pewe kakoa okoi

toane pamo tetepo takoane wakala tou wa Akolaliyo akeneya.

²⁰ Nitaneyano, kiwi pakekepa wene muno meane yene ni pademo pademota wene toa iki yene ni agale muno pewe kakoa ete taka oto taka toa wene toa pitia yateki yene enika eni yene edoa kei piatope. Itonoke kini kaua-mikitame lawetane pekupa Akolaliyo paya peku tetepo takoa wakeneyano, kei piamato.

²¹ Akolaliyo one papete wene toopikana toa taatekoa tikilepa ali atoame kini kaua-mikitane peku nootokoapa one wene toameneya memotoa taneya. Nipa Keraisunomo mo wia kakoimo yakoa oneke wene tugakoi-kiti toane moada wa wene pikome taneya. Ete-kitame enimopa pamo tetepo takaneyake nitaneyano. ²² Nitaneyake Yu yenamepa Akolaliyo padele tubele tokale eneketepa nipa nimini akediki wa oo wa yakamokala tiki. Geriki yenamepa eya kuya peku noane tagadiyano wene pikete Keraisunomo yakoake pamo tetepo takoa waki. ²³ Nitikiyake anu oya-lawe totomepa Keraisu yomo lekaneyake tuanemo-kama mo wima yako. Nitikolo yatekete Yu yenamepa winimopa ya tanemo ekete tiki wa yakoa moamiki. E ku pa yatene ali atoamepa winimopa pamo ekete tiki wa paya nou toa meki. ²⁴ Nitikilika Akolaliyo one wa takoa motane yene Yu ali atoameka e ku pa yatene ali atoameka eya wa oa tiki. Keraisu einakago Akolaline tele patu kautakoa kakome one peku nootapea etene agale logoni okago tadeko wa onekemo yakoa motiki. ²⁵ Akolaliyo mana tumotoa moa wetekanelepa wene muno meane yename pale tane tetepo

takakiyake kime kotukoa toamatekoile Akolaliyo akole eni taneya. Akolaliyo eni tanelepa telekolekama tiki yename taba tanele tetepo takakiyake kime kotukoa toamatekoile Akolaliyo akole eni taneya.

²⁶ Anu oya-lawe kipala imo ukuno yakamene. Akolaliyopa kime Keraisu litia tomotoa kayo oa motikilepa kipa edane ali atoa takoa motokato-pe. Wene meane-kiti telekole toma yakoi-kiti ibini akene ali atoa enika eni ali atoa kainya mati takoa motokato-pe. E'e mena. Dikane ali atoa one wa takoa motikilepa pa natetekoa takoa motoka. ²⁷ Nipa ete-kitame leau akene tetepo takoa wakene yene Akolaliyo one wa takoa motaneya. Enipa wene muno meane yene ya takademe ni taneya. Ete ali atoame tabaya tetepo takoa wakene yene Akolaliyo one wa takoa motaneya. Enipa telekole toma yakoi yene ya takademe ni taneya. ²⁸ Ponopene yeneka paya tetepo takoa wakene yeneka padeya padeya itonoke wete witameneyakitika Akolaliyo one wa takoa motaneya. Itonoke ali atoame padeya padeya tobou latikakiya peya agopa takoa wawademe tokome nitaneya. ²⁹ One leneke odene agoka pinali one wa kei piamomotoa tokome taneya. ³⁰ Nitane agome kiwi pa ali atoa mana Keraisu Yesu-pala moa lipukaneya tokale etenane peku i i wa lawetaneya. Nitikomepa i yene totopa poanele toamene yene tetepo takoano ta wa one etene yametaneya. Ni etenanele kiyo akenele takakete toatekole yamea ni tone toko poaneleme toto moa labakanetake toa motaneya. ³¹ Nitaneyano, Akolaline bokuke wia mekane toa tatoane uku. Eya wa wia

mekaneya piko. *Kini wa kei piameneya Ali Muno-kama kei pia kamene.*

2

Keraisu Yesu Yomo Lekaneyake Tuanemo

¹ Kiwi mekoika wida none mekene Akolalinemo i i wane oane metekounapa wene muno meane ago keneya wamoane agale muno pewe kakoane wamoane tokouna. ² Nipa wida kipala opiane mekenepa Keraisu Yesunomo one yomo lekaneyake tuanemo-kama oane meouno wene plane nekene okouna. ³ Onekemo oane meatekou tele meameneya taba tekene tokome pitime kolu kolu nokale pa poti mekene okouna. ⁴ Enimopa mo wiane kakene ikilepa agale muno pewe kakoane taba po pitikoane tekene okouna mena. Nitamekene anu ukumopa nimini eni akedeku wa kime wene tomotoane Epetane Yominine tele patu kautakoane kakene okouna. ⁵ Nipa kime Keraisunole takama yakilepa kini kauane peku patu kautakoa kakete tomotoane wamokou. Akolaline tele patu kautakoa kakete tomotoane okouna.

Akolaline Peku

⁶ Nimo ukuyake Keraisunole takatiki kotu kakoa tiki-kiti olaukakilepa agale muno pewe kakoane tuku. Nipa itono peku noa tiki yene ni kini tobou meki yene enika eni yename agale muno pewe kakoa olaukakina toane wamuku. Eni yename kinikile tikilepa etepea pata pale toma yaki. ⁷ Noanu agale muno kakoane olaukakumopa Akolaliyo itono wete

latia piameneyake dikou wa wene toopia kaukoa mema nekenemo uku. Ali atoa one keneya pa teleta tootapeneya meemoa pomotoa tokome one peku lawetou wa wene toopianemoke uku. ⁸ Enimopa ipete tobou meki ali-kiti padameka wene toamokoi. Eni wene toi tokapa nipa Ali Muno etene Akolali pa tootapeneya mekome peku lawetane ago yomo lekaneyake wia dekamoi toka. ⁹ Eni yename Akolaliyo papete wene toopianemo wene toameneyake one bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Akolaliyo oneke wene mekoa meki-kitane padeya padeya nodokoa pikaneya. Nipa kini leneme enamoa kaleme yakamoa tokoinakeya ni kini namolo wene toamokoinakeya nodokoa pikaneya wa panagome wia mekaneya.

¹⁰ Akolaliyo one eni wene toopikana toapa i i wa totome wene tomotoa tokome one Epetane Yomini totoke moa wetekaka. Ali atoa-pala kaukoa meaneya peyapa one eni Yominiyo tetoa enekala toko. Nipa Akolaliyo toto-pala kaukoa meaneya one tepene pianeyaka tetoa enamele toko. ¹¹ Panagome-kiti eko agono tepene piko toa lekua enamele toamokoyake pinaline yominime one tepene piko toa tetoa enamele toko. Eina toa Akolaline tepene piko toa one Epetane Yominiyo odene tetoa enamele toko. ¹² Akolaliyo one eni Epetane Yomini totoke moa wetekakilepa nipa toto pewe witikome laweteko pekupa i i wa wene toa noa tomotoa tokome toka. Eni pekupa tone kaua-mikitame lawetane peku mena.

¹³ Nitaneya tokome totome mane mane ikilepa tone kaua-mikitame peku lawetekoina

toa wamoko. Epetane Yominiyo i i wa wene taka taka toko toa oko. Nipa Epetane Yomini awitaneya meki-kiti totome takoa mane mane oko. ¹⁴ Nitikoyake Epetane Yomini awiameneya meko agomepa one wene takako toa yakoa moamademe wako. One wene takakomopa pamo tetepo takakome ni toko. Nipa one wene takako toa pine toa tetao enemotoa toko Epetane Yomini einagoke nome awinamokolo tokome oyake yakoa moamele toamoko. ¹⁵ Epetane Yomini awitaneya meko agomepa padele padele tanele peya takoa enamele toko. Nitikoyake Epetane Yomini awitaneya meko agono tepene piko toa padameka i i wa takoa enoa akamele toamoko. ¹⁶ Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Ali Muno ago ete wa olaukademepa teyo Ali Munono tepene piko toa tetao enemotoape.

Nimo wa wia mekaneya pikoyake anu oya-lawe totomepa Keraisuno wene pikole wene taneya meko.

3

Akolalinele Takakete Toatekomo

¹ Anu oya-lawe kiwi mekoika none agale oane metekilepa kipa Epetane Yomini awitaneya meane yene tetepo takoane amele toamokale tekene itono peku nakene yene tetepo takoane okouna. Keraisuno nana mati tetepo takoane okouna. ² Nipa wetini ali atoame nakiya nee namele toameneya meane nana mati tetepo takoane adu-kama lawetou toane okouna. Opika

eniya nee namele toameneya pa nana mati keneya mekete tikili uku. ³ Itono peku noai tekete tikili ni uku. Anu oya-lawe kiwi ete oto wa wene poaneya mea pilitakutukoa mekete tiki. Widikoapa pa itonole toma yakete tiki. Enipa nimini ukutu-pe. ⁴ Nipa panagome no Poloke lukoane meku wa oa wa panagome Apolosike lukoane meku wa ikilepa pa itono peku noai tiki-kitame tiki toa ekete tiki.

⁵ Apolosi totapa edane agota-pe. Totapa Akolaline pupu takakagota pa agota. Akolaliyo one pupu tutu tutu wa tatikamu tokome Apolosi tota meteka toa takaketepa Keraisunomo wina oa metekolo tone oya-lawe kime yakoa motokoina. ⁶ Noanumepa nee lene matakakouna. Wa naniko Apolosi nome ue nomoa pekoai toa itono ko akakakana. Totame nitipia pokolo ipe kakoya atepea witakakilepa Akolaliyo-kama toko. ⁷ No nee lene matakakou ago-pala ue nomoa pekoai toa itono ko akakaka agota tota kei edekale piei-pe. Tota kei piameneya ipe kakoya witakako ago Akolali odene kei piamene. ⁸ Akolaliyopa nee lene matakakoule-pala e agome itono ko akakaleta odeneleta tane tetepo takoa meko. Nipa onekele tutu tutu wa takakoo kotu kakoa pupu poi mokala toademe toko. ⁹ Apolosi totame one eni pupu takakilepa Akolali-pala kibutua toko. Anu oya-lawe kipa Akolaliyo one ipe wa tetepo takoa one yapu waka tetepo takoa toko. ¹⁰ Akolaliyo no pewe witikome peku laweteka toane noane tikilepa kodou ago tekene ete yename yapu wiatekoi adeka plane kue petene wina moane tatikalogakouna. Nitikalogakounata

panagome eni kue petene patu kelekoa yapu ate toa wima poko. Eni yapu wikilepa wedetekoia tamene wane kiwi peya-pala uku. ¹¹ Kue petene wina moane tatikalogakouna wane ukupa Keraisu Yesu adeka plane uku. Yapu wiketepa eni kue wawa pade kue moa tatikamele tokoya mena. ¹² Eni patu kelekoa yapu ate toa wikilepa pade-kitame yapuya epetaneya golo silepa enika eni kamo kue takoa moa tiki. Nitikiyake pade-kitame kini yapuyapa paya yomoka peti youka tua dekoa kakene kala youka takoa moa wiki. ¹³ Wipitia ta pataka-petepa toe nokoa kawateka ta patoa pitoo. Nitikalepa kini wikoina yapu toeme nakome tokale peya kakete enoi. ¹⁴ Nitikolipa epetekoia wikoina yapu peya toeme noamokale enekome Akolaliyo pine yene kei pia pewe wikala too. ¹⁵ Wia potokakoina yapu toeme napetapekale pine yene kini enekete anu pupupa igi wiane yotekene tadeku wa kini yapu nomotoa katepitoa poi. Nipa toe itipono okata mea katepitoa pou toa poi.

¹⁶ Kipa Akolaline yapu tokome one Yomini wini kiwike nome mekono, enipa wene toamiki-pe. ¹⁷ Panagome-kiti Akolaline wikakane yapu keaweia tadekakalepa Akolaliyo oneka wia atukoo. Eni yapupa one wikakane yapu tokome nitoo. One yapu wane ukupa anu oya-lawe kiwike uku.

¹⁸ Kini wa oa yotokakaya tokolo eya wane uku. Kiwi panagomedo one kauane peku nootapekouya tekene wene muno meane ago i meku wa wene pikolopa nipa einago-pala eya wane uku. Leau akene ago tetepo takoa

meamene. Nipa wene muno meane ago meadepa nitamene wane uku. ¹⁹ Akolaliyo kini kauamikitane pekupa paya tetepo takakolo tekene ni uku. Enilekepa one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyopa wene muno meane ali-kiti kini yukakoina wakoke kini wa labamotoa toko.* ²⁰ Eya waka wia mekaneya piko. *Wene muno meane yene kini wene pikilepa pata pale toatiki wene piki wa Ali Munoyo wene taneya meko.* ²¹ Nitikono, i agoke lukoane meku wa one taneleke mate agale edoa oadete-pe. Eya kuya peyapa Akolaliyo kini wa yametaneyano, mate agale wameamene. ²² Apolosi Pita toto-menepa Akolaliyo moa kakakilepa kiwi peyane takoa taneya. Itonoka kini wa latia pikaneya. Nitane agome padele padele witakakilepa kinikile-kama takoa toko. Nipa kipa pa memotou wa oa tumotou wa oa tikilepa kiwi auapeou wa wene pia toko. Opika nanikoka ele kule witakakilepa kiwi auapeademe toko. ²³ Ni kipa Keraisuke-kama lukoa meki. Keraisu onepa Akolalike-kama lukoa meko.

4

Kerai suno Aposelo Ali-kitike Akenemo

¹ Totopa Kerai suno pupu takama yako ali-mene. Akolaliyo one papete kaukoa meanemo kime toawea akamene wa toto moa kakaka. Totopa dikane ali-kiti wa wene taneya meamene. ² Tobou agono pupu yopia meko agomepa tobou agonole wedoa takamedeko. ³ Anu oya-lawe kimeka koiso yatekaki-kitameka anu tobou agonole takakene tukule takoa enoa akamene piti moamekene atiki

toane meku. Anu tokounakalepa pinali anu wa takoane enoane ipa epetanele ipa poanele tadeku wane amele toamoko. ⁴ Anu tepeme ne poane ago tadeko wado no kikoakamokolopa poanele padeleka toamokou wane amele toamoko. Anu toma yakule takoa enoa akakilepa Ali Munago oneme odene tamele toko. ⁵ Nipa papetepa ipa poanele tadeko ipa epetanele tadeko wa takoa enoa akameamene. Ali Muno wakapea nokome okale yakato wa nepia meamene. One waka-pea nokomepa yomiyomu keneke taneleka ali atoane tepene plane weneka keleyo witakakala too. Nipetepa ali atoa peya kini epetanele tokoike Akolaliyo odene odene wa kei pikala too.

⁶ Anu oya-lawe kipala i ukupa kiwi auapeou wane Apolosi tota-pala tanele adeka plane uku. Nipa kini totono wia mekane toa litia tamene wa ikina toane pine toweane eya wane uku. Tikisa ali pade kei pia wa pade tikisa ali kei piameneya paya tetepo takoa teketepa poanele tekete tikino, toameamene. ⁷ Kiwi tobou ali-kiti latikete tiki-pe. Kinikiya peyapa Akolaliyo-kama takoa metaneya. Nitaneya-kiti kini teleme motane tetepo takoapa edeyake mate agale oadete-pe.

(Anu oya-lawe kipala i ukumomepa kiwi ya takadene wamuku. Anu mati-kiti latikoane mama motekene mane oane moadene uku.)

⁸ Eya kuya moada wa wene pikoina toa kime wete mootapekoinano, kipa kamo yene mekete tiki. Apolosi tota pa kamotoa kiwi ta talo tiki ali-kiti latia ete yene yopia meki patu. Ae, kime ali atoa yopia memotoane uku. Nipa toto Aposelo ali-kiti kipala kikutua ali atoa yopiato wane wene

pikounake ⁹ ali atoa edelo ali-kitika kakakoa Akolaliyo toto Aposelo ali-kiti-pala eya toko. Tobou agome-kiti one-pala poi teiane yene one take wiane tukapou wa po kakoa ketea kakoa lia aua pou toa Akolaliyo toto Aposelo ali peya paya tetepo takoa meko. ¹⁰ Toto Aposelo ali-kitame Keraisunole takakilepa leau akene tetepo taneya mea tokoyake anu oya-lawe kime Keraisunole takakilepa wene muno meaneya mea tekete tiki. Totopa taba taneya mekoyake kimepa telekole toma yakete tiki. Ete-kitamepa kiwi kei pikiyake toto paya tetepo takoa waki. ¹¹ Opika tone nee ue wananya mea tone epetaneya kawateko mamina toameneya pa meko. Ete-kitame toto layo toua wikala tiki. Tone plateko yapuka toameneya pa pima yako. ¹² Tone nee eya moadetepa tone yoname pupu tokoa kako. Panagome-kiti toto-pala poanemo okolopa agale epetaneya topo toa oko. Pade ali-kitame tete metekili agale wame-tekoa poti meko. ¹³ Panagome-kiti toto pa puputua akakolopa oya kakoa enekala toko. Opika ete ali atoame toto Aposelo ali-kiti pa kege nee yabunu eya tetepo takoa wakala tiki.

¹⁴ Anu oya-lawe ina ukumomepa kiwi ya takadene wamuku. Anu kolotini mati-kiti tetepo takoane mane oane motekene uku. ¹⁵ Nipa Keraisu Yesunomo olaukakene anu mati-kiti latikakouna tekene uku. Kini Keraisunole takama yamotoa yopikoi ali-kitido ege egeta wa-kala kadukoa (10,000) meadokolika kiniketaipa no odene i mekene uku. ¹⁶ Nitikuno, noanume toma yaku toa kime toma yamene wane kiwi wedoane kowitoane uku-ye. ¹⁷ Kime nitimotoane tekene

Timosi wini moane wetekaku. Einagopa Ali Muno agonole wedoa takama yako ago anu mana latikoane wene mekoane meku. Einago Timosi wini nokomempa Keraisu Yesu patu kautakoane kakene tukumo kiwi wene takakome oo. Nipa losu yapu kako peyake olaukakule litiane tukumo wene takakome oo.

¹⁸ Anu oya-lawe kiwi padeka-kitame no wete noamou wa paya nou toa mekete ikipa enipa kime ali-kiti latikete iki-pe. ¹⁹ Ali Munagome ka yame-tekalepa wini wete nouno, nepio. Nekenepa eni yene kini iki agalepa pa agaleme iki patu. Akolaline tele patu kawa kelekoa mekete iki patu wane enenou. ²⁰ Akolaliyo talo toa mekilepa pa agaleme tokoya mena. Telekole-pala toa toko. ²¹ Kiwi meki take nekenepa layo tigrini taatekaneya nomotoa iki patu. Kiwike wene mekoane meane poitali nomotoa iki patu.

5

Korine Take Poanele Tane Agoke Akenemo

¹ Anu oya-lawe widapa panagome mone panagono atoa koua meko wa akedikili yateku. Eni poanelepa Akolaline agale yakamene yenameka toamatikile toko. Ali padame one etenane natonopa one natono moa latikako wa akedikili yatekene ni uku. ² Enile pa toa memotoake kini wa kei pia mekete tiki. Tumai yapu meou toa mekete eni toko poaneleke komo oa meamedikiyake tiki. Eni poanele toko agopa kini losuke wa noamoano, pa wa wetekamene wane uku. ³ Noanupa ta padeka mati i mekeneka kiwike wene kakakoane meku. Nipa wida

kipala opiane meane tetepo taneya mekenepa winagome poanele mati tokake nami wiane kibu moateku wene kibutupikene ukuno, yakamene. ⁴ Wida Ali Muno Yesuno ibini wedekoa oboa mekoi-petepa no-kitika kipala opiane meane tetepo taneya meouno, Ali Muno Yesuno tele patu kautakoa mekete eya tatoane uku. ⁵ Eni poanele toko agopa Setanuyo one tigrini wia tukou toa ke enekakoa kamotono, watoane uku. Wipitia ta pataka-pete Ali Muno Yesu wakapea nokome einagono yomini toa momotoane tekene ni uku.

⁶ Kini wa kei pikilepa poanele wini tekete tiki. Palawe wane mono mono omotoa yisi kugu deyaka pitikakilipa mea tagatapekome mono mono oologako. Enipa nimini ukutu-pe. Winagono poanele kiwi peyake weamutukakaya tokolo ni uku. ⁷ Kipa weneya palawe yisi kugu pitikameneya yotane palawe tetepo taneya meamene. Namolo yisi kugu mitikatapea wawou toa tekete kini namolole wawa wenele toma pamene. (Papete Iserele yatene poane Idipi ta wete tewitikoa poadetepa palawe yisi kugu pitikameneya pa yotaneya. Nitoapa edelo agome kiwi wia tukamomotoa tekete sipi sipi kai tine wia kagoke kamate tadekamu taneya.) Sipi sipi kai tine tou toa Keraisu tone toko poaneleke tuaneya. ⁸ Nitaneyano, eina namolo toge kikete tane toa tekete mono mono akene palawe peya yisi kugu-pala dekamoa mitikoa waou toa tone namolo lene pia poanele tokoonakale wato. Wenele toma patoane uku. Nipa kiyo akene wene-kama pia niminimo-kama oa tatoane uku.

⁹ Kiwike pade pipia wiane wini wetekakene

eya wane okouna. Pamoko mea enile poanele tiki yene-pala odeneka yawameamene wane okouna. ¹⁰ Nipa Yesunomo yakamene yeneke wamokouna. Dikane yenamepa atoa lima yawa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneya mea ni mone panagoneya yotokoa moa ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoai tiki. Enika enile tiki ali atoado tima yaketepa itono tewitikoa poi. Dikane yeneke wamokouna. ¹¹ Eya yeneke okouna. Yesunole takama yaku wa iki-kitameke atoa lima yawa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneya mea ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni eko ali atoa akoa agale oa ni bia ue eya noa pia ni panagoneya yotokoa moa enika enile tiki ali atoake okouna. Nee natono noo wa dikane yene makutukoa motikileka toameamene.

¹²⁻¹³ Yesunomo yakamoa kipala wida oboamoa tiki-kitipa kini tanele pitiane yakoane akateku toane mena. Akolaliyo pitia yakoa akoo. Yesunomo yakoa moa kipala oboai tiki ali atoa kini tikile pitia yakoa akakilepa anu oya-lawe kime toi. Nipa kipala obokala toake etenane natonopa one natono moa latikakago *wini poane ago pa wa tikatapea wamene.*

6

Keraisuno Ali Atoa Ete Oto Wa

Koiso-nali Yotekete Tanemo

¹ Kiwi panagome-kiti panago-pala padeya namike koiso oatekale pikalepa Akolaline agale yakamene ago mekata koiso yatekamotoa edoa aua poadete-pe. ² Wipitia ta pataka-pete Akolaline

ali atoamepa ete yename toma nekenele pine toa akatikiyano. Ae, papete natele tokoleka kime pine toa akamele toamoko-pe. ³ Totome Akolaline edelo yatename toma nekeneleka koiso yakoa akakilepa tubele eni toatekoyano, opi papete natele ali atoame tikile kime koiso akamele toamoko-pe. ⁴ Nitamele tokoyake kiwi pakeke padeya namike koiso oatikile witakolopa Akolaline agale yakameneya pa ali-kiti mekika koiso aua poadete tiki-pe. ⁵ Kiwi ya takadene eya wane yatekene uku. Kiwi panagotame padeleke agale toonali yotikilipa kini koiso wene toa yatekako ago wida meamoko-mo. ⁶ Pine toa akateko ago padeka tetepo toamokolo kini kini koiso akanali yokala tekete tiki. Nipa Akolaline agale yakamene-kiti kakakoa tekete tiki.

⁷ Kini kini koiso akanali yotekete tikino, Akolalinele takakilepa pata pale tadiki. Eya toatikiyano. Padame kipala toa potokakalepa ete topo takameneya toa kamotono wamene. Kinikiyado yotokoa motokalepa momotono wamene. ⁸ Edikoa epetekoa tamedikiyake kini kini ete oto wa poanele topo takoa kinikiya ete oto wa yotokoa mokala tiki. Yesuno ali atoameke ame wa iki ago-palaka edikakala tekete tiki. ⁹ Edikoa poanele toma yaki-kitipa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. Yameamoono, pine yene kini wa oa yotokoa poanele takayano, eya wa wene taneya meamene-ye. Eya toma yaki ali atoapa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. Ali atoa pamoko mea ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni mone padane atoa lia moa ni

ali yatene kini kini wa atoa latikoa koua pia ¹⁰ ni panagoneya kode moa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneyaya mea ni bia ue eya nokoa kawa ni eko ali atoa pa puputua akoo agale oa ni panagoneya yotokoa moa enika enile toma yaki-kitipa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. ¹¹ Papetepa kiwi padeka-kitame enika eni poanele tokoinake opa Akolaliyo kini eni tokoi poanele peya kootapea ni kipa one wa takoo moa ni poanele toamene yene tetepo takoo wene keaneyaya mea toko. Nipa kipa Ali Muno Yesu Keraiuno ibini kautakoo mea tone Akolaline Yomini-pala lipua mea tikili tokome ni toko.

Pamoko Mea Eni Poanele Toameamene

¹² Panagomede ele kule peya tamele tokolo tuku wa nopala okalepa eya wane topo takoane ou. Ele kule peyame tigrini weneta moa epetekakoya mena. Padele padele peya tamele tokoyake padeleme no moa koigakaya tokolo padele-kiti katekoane toamuku. ¹³ Padagome-kiti eya waka oo. Akolaliyo imu latikomema nee ue ponome meatekoya eni latia ni nee ueta latikomema imuke ponome meatekoyata eni latia taneya wa oo. Einagome nimini okoyake Akolaliyo wipitikome nee ueta imu toa takoo wawoo. Tone tigrini latikilepa pamoko mea eni poanele tomotoa taneya mena. Ali Munagonole takamotoa ni latianeya. Nitoapa tone tigrini yopia memotoa Ali Muno moa kakaneya. ¹⁴ Einago Ali Muno tuaneyaya pikale moa kamotokane toa one eina telekole tanele tokome totoka tuaneyake moa kamotokoo.

¹⁵ Kipa Akolaliyo Keraisuno yono kawa eya tetepo takoa yopiko. Enipa wene toamiki-pe. Nitikono, Keraisuno yono kawa eya tetepo tane-kiti moa pamoko atoa-pala edoa koua piato-pe. Koua piamato-li. ¹⁶ Panagome-kiti pamoko atoa-pala koua pitikolopa kini tiginita odene tigini tetepo tootapeko. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Kinita odene tiginini tetepo tootapeneya meoi* wa wia mekaneya. ¹⁷ Panago Ali Muno-pala lipua mekomepa nipa onepala odene wene pia meoo.

¹⁸ Pamoko toa enile poanele tikika titi toa pitoa pamene. Panagomede etele poanele-kiti tokomepa one tiginini toa potokamokoyake pamoko tokomepa pinali one tiginini wa toa potokako. ¹⁹ Kini tiginipa Epetane Yomini nome meateko yapuno, eni poanele toameamedeku wa wene toamiki-pe. Eni Yominipa Akolaliyo moa wetekaneya. Nipa kini tiginipa kini wa talo tamele toamoko. Kini tiginini talo toko agopa Akolali. ²⁰ Kipa one wa oto toa motokomepa one kamoya ete topo toa mou toa manane kamateme oto toa motaneyano, kini tiginime ele kule tikilepa ete-kitame Akolali kei pimotoada wa tamene.

7

Adona Mekete Toatikimo

¹ Namolo anu oya-lawe kime nooke pipia pade wia wetekakilepa alime atoa oyake moamele toko-pe wa pitia yakoa wetekadikino, opi eya wane ukuno, yakamene.

Panagomede one atoa moameneya pa mekomepa nipa epetoo. ² Nimo ukuyake eya

waneka uku. Mone koua piamateko alika atoaka koua pia ta-la wa Setanuyo kiwi likoa enekayano, adona-mikiti latiamene. ³ Adono-mikiti eya tamene wane uku. Kinita mekina toa koua pikala tamene wane uku. ⁴ Enipa eyake uku. Pade atoa one tigrini pinatoa one wa talo tamele toamokoyake onekaneyo oyake talo tamele toko. Nika panago one tigrini pinali one wa talo tamele toamokoyake one atoame oyake talo tamele toko. ⁵ Nipa nekaneka nekatoaka koua piamene kote moameamene. Akolali wedoa kowittoa meatono, opi-mene koua piamato wa enipeteme koua piamokolipa epetoo. Wa naniko Setanuyo likoa enekale eko ali atoa leneme kode nakaya tokale Akolali kowititikoa meapa nipa kinita mekina toa wa koua pikala tamene. ⁶ Enipa anume tikamoane pitikakene enile tamene wane wamuku. Pa kiwi mama motekene uku. ⁷ Nopa atoa moameneya pa pima yakuno, kiwi peya idikoa memotadiyano wene pikuyake amele toamokolo waku. Enipa Akolaliyo toto latikilepa odenele-kama toa latianeya mena. Panago-kiti atoake wene kamotokoa mea wa panago-kiti atoake wene kamoameneya mea tomotoa latikala taneya.

⁸ Tualika tuatoaka nepo atoaka no pa meku toado mekolipa epetoo. ⁹ Pa meouno wene piake kini leneme eko alika atoaka kode noa mekolipa nipa ali neme atoa moamene ni atoa ne alike pamene wane uku. Eko alika atoaka leneme kode noa mekayano, nitamene.

¹⁰ Opi adono-mikiti kipala eya wane uku. Nipa Ali Munagome akoano ta wa no wene

takaka toane ukuno, anu weneme wamukuno, yakamene. Ali pekene atoa nekane tewitikoa wawameamene wane uku. ¹¹ Eni uku toa toameneya nekane tewitikoa wakepa nipa eko alike poameamene. Pa mea tuamene. Pa meane tuamou wa wene pikepa nipa nekanake wa wakapea pamene. Atoa motane ago neke natono tewitikoa wawameamene.

¹² Opi ete ali atoa-pala eya wane ikilepa Ali Muno agome akoano ta wa okomo wamuku. Anu weneme titiane ukuno yakamene. Yesunomo yakoa motaneya meko ago-pala eya wane uku. Neke natono Yesunomo yakoa moameneya mekomeke i ago nepala kouane meane tuou wa neeke tegetekakoa mekolopa nipa neke eni natono takoa wawameamene. ¹³ Ni Yesunomo yakoa motaneya meko atoa-pala eya wane uku. Nekane Yesunomo yakoa moameneya mekomeke i atoa nepala kouane meane tuou wa neeke tegetekakoa mekolopa nipa nekane tewitikoa wawameamene. ¹⁴ Nipa eya wane ekene uku. Pade atoa nekane Yesunomo yakoa moameneya mekagomeke nepala pa lipua mekolopa nipa Akolaliyo nekane kitapa one wa takoa yopiko. Eina toa panago-kiti neke natono Yesunomo yakoa moamene atoameke nepala pa lipua mekolopa nipa Akolaliyo neke natono kitapa one wa takoa yopiko. Akolaliyo kita yopiamokome too tokapa nipa kini mati-kiti Yesunomo yakamene mati-kiti tetepo takoa waoo toka. Nitoo tokake eni mati-kiti one wa takoa yopiko. ¹⁵ Adono-mikiti alimeka atoameka Yesunomo yakoa moameneya mekome ne wawane pou wado okalepa kinita

letetakutukamele tokono, one pomotamene wane uku. Akolaliyo toto one wa takoa motikilepa adono-mikiti kilikoata memotoa tokome tokolo ni uku. ¹⁶ Atoa-kiti nekaneyo ne waouno wene pikaake poamade wakepa nipa Akolaliyo one toa momotoane tuku wa wene pike teke toko patu. Panago-kiti neke natoname ne wawane pouno wene pikaake poamomotoa lauane lauane tekepa nipa Akolaliyo one toa momotoane tuku wa wene pike teke toko patu.

Akolaliyo Kiwi Kayo Oa Motokale

Mekoina Toa Pa Edikoa Meamene

¹⁷ Akolaliyo kiwi kayo oa motokale mekoina toapa pa edikoa meamene. Papete Akolaliyo kiwi dikoa memotoa latia kakaneyano, pa edikoa meamene. Enipa Yesuno ali atoa oboai tiki losu yapu kakoka yakene tamene wane oma yakumo kipalaka uku. ¹⁸ Panago-kiti nepa papete Yu yatene ago teke kepene teiganeya mekaka Akolaliyo kayo oa motoka patuno, eni adekapa koikoa enameamene. Wa panago-kiti nepa papete pa yatene ago teke neke kepene teigameneya mekaka Akolaliyo kayo oa motoka patuno, kepene teigamotou wa wene piameamene. ¹⁹ Akolaline wene kekadepa oneme ta wa okalekama litia tamene. Kepene teiganeya mekoloka kepene teigameneya mekoloka Akolaliyo i ago nepa one wa talo toa kako. ²⁰ Akolaliyo ne kayo oa motokale mekana toapa pa edikoa meamene. ²¹ Panago-kiti Akolaliyo ne kayo oa motoka-pete panagono pupu-kama takamotoa kueme topo toa moa egetaneya meka patuno, wene keda

taneya meamoa pinagonole pa takoa meamene. Wa naniko one eni pupu tewitikoa wawateka ka piadekalepa onekele tewitikoa wawa nekele toma pamene. ²² Panago nepa kueme topo toa moa egetaneya mekaka Ali Munu agome kayo oa motikilepa nipa nepa ta pine ago tetepo takakome taneya. Wa panago-kiti nepa ta pine ago mekaka Ali Munu agome ne kayo oa motikilepa nipa nepa Keraisuno pupu-kama takateka ago tetepo takakome taneya. ²³ Akolaliyo kipa one wa oto toa motikilepa manane kamateme taneyano, nipa kueme topo toa moa egetane yene tetepo takoa meameamene. ²⁴ Anu oya-lawe Akolaliyo kiwi kayo oa motokale mekoina toapa pa edikoa meamene. Nipa one-pala lipua mea nitamene.

Ali Atoa Peya Mane Mane Akenemo

²⁵ Opi ali poamene atoa-kiti atoa moamene alikiti eya tamene wane ikilepa Ali Munu agome akamene wa okamo wamuku. Pa anu weneme uku-ye. Nipa Ali Munu agome ela moa pewe witiko agome ukuno, yakoa moamediki. ²⁶⁻²⁷ Opi-mene ke enekako-peteno, eya tamene. Panago ne-kiti atoa wete motokaneya mekepa nipa neke natono poano pa wa takoa wetekameamene. Wa panago ne-kiti atoa wete motokameneya pa mekepa nipa atoa moameamene. ²⁸ Panago neme-kiti atoa mouno wene pia motekepa nipa poanele toameke too. Wa pade atoa ne ali pekepa nika poanele toameke too. Pade ali atoata adona meketepa poanele toamekete tiki. Imo ikilepa adono-mikiti ke enekakolo mekaya tokolo mama motekene uku.

²⁹ Anu oya-lawe kipala ina ukumopa eya wane ekene uku. Tone itonoke meateko toa pa natetekoa pikono, opi titimoa eya tamene. Atoa motane ali-kitipa atoa moameneya meane tetepo takoa meamene. ³⁰ Ni komo oa meki yenepa wene keda toameneya meane tetepo takoa meamene. Ni ulu yau taneya meki yenepa wediameneya meane tetepo takoa meamene. Ni topo lene kiane yenepa kinikiya toamene tetepo takoa meamene. ³¹ Ni kamo toma yaki yenepa kini kamoya-kitike wene piitikaneya meameamene wane uku. Itonoka kini kamoya-kitika pia kawameneya takoa poademe tokolo ni uku. ³² Kini kepene mama moameneya memotadiyano wene pikene uku. Eni wene plane mekene kipala eya wane uku. Atoa moameneya pa mekagome Ali Muno agonole takakilepa Ali Munoke-kama wene piitikaneya mea toko. Ali Muno ago wedikou wa wene pia mekome ni toko. ³³ Atoa motane agome nitamoko. Einagome one natono wedikou wa itonoleke wene piitikaneya meko. ³⁴ Nipa wene takuta pianeya mekome kilikoa meamele toamoko. Nitikoyake ali poamene atoamepa Ali Muno agonole-kama takou wa one-pala odene wene pianeya mekome onekele wedoa takama poko. Ali pekene atoame pade nitameneya, onekane wedikou wa itonoleke wene pitikaneya meko.

³⁵ Kipala i ukumopa kiwi auapeou wane wene pikene uku. Padele kekanele latikoa toameamene wane ekene wamuku. Nipa Ali Munagonole takatiki kotu kakoa takakete odene wene pianeya mea epetanele toma pamene wane ekene uku.

³⁶ Tuali neme-kiti neke tuupiane atoa wetini toma ponokale eneke eke anu tuatoa pa mea kakayano edeku patu wa wene pikepa eya tamene. Neke eni tuatoake wene kamotokoa mekepa nipa neke natono latikoa moamene. Kita adonado meketepa poanele toamekete toi. ³⁷ Wa tuali pade neme-kiti wene wedoa kibutukatekoapa neke tuupiane atoa moamou wa oneke-kama wene kamotokameneya mea moamekepa poanele toameke too. ³⁸ Wa neke tuupiane atoa motekepa epetanele teke too. Nitameneya moamade wakepa wedoa epetanele teke too.

³⁹ Ali pekene atoapa nekane tuameneya pa mekolopa nipa nekane-pala lipua meamene. Wa nekanedo tukolopa tutu pade agoke oyake pamele toko. Nipa Yesunole takako agoke pomotoane uku. Pa agoke mena. ⁴⁰ Wa pade atoa nepa nepo atoa meane tuou wa wene pia mekepa nipa kolotine meoo. Eni agalepa anu weneme ukuyake Akolaline Epetane Yominiyo no wene takakomo ukuno wene pikene uku.

8

Iponoke Padeya Mea Lodo Yotaneleke

Pale Yakanemo

¹ Ipono eyake lodo yotane nee melepu eya oyake namele toko wa no agale pale yakadikimoke eya wane uku. Iponameka paya gode-kitameka toto oyake lauane lauane tamele toamoko wa toto peyame wene toko wa akediki. Eni wene taneya meketepa wene toamene yene paya tetepo takakayano, dikane ali atoa auapeato wa kiwike

wene mekoa meamene. ² Panagome-kiti pademo pademo pine toane wene taneya meku wa wene pia mekomepa nipa wene toateko kotu kakoa wene toamoko. ³ Panago-kiti Akolalike wene mekoa mekolopa nipa Akolaliyo einagopa wene taneya meko.

⁴ Ipono eyake lodo yoa naki melepukepa eya wane uku. Melepu eya mea lodo yotikilepa nipa paya gode-kitike tiki. Eni gode-kitipa nimini gode mena. Nimini godepa Akolali odene. One yagono ago pade kawamoko wa totome wene toko. ⁵ A tibukeka itonokeka kini gode peya mati kakete tiki wa ete-kitame melepu mea lodo yokala tiki. Paya gode-kiti paya ali muno-kitika peya mati mekilika ⁶ tone kowitateko agopa Atai Akolali odene. One weneke-kama padeya padeya peya alatapekala taneya. One-pala lipua meato wa onekele takama yako. Ni tone Ali Muno odene ago kako. Einago Yesu Keraisuyo padeya padeya peya latia kakaneya. Einago patu toto kautakoa kako.

⁷ Pade ali-kitame paya gode-kitike melepu eya mea lodo yoma-kala nekeneya. Opika kini namolole wene kayapeameneya mekete eya tiki. Dikane melepu nakete ekete paya godeke lodo yotane melepu i nakonu, kitau oko wa wene katoganeya mekete naki. ⁸ Anu oya-lawe toto eniya melepupa noameketeka naketeka edikoapa Akolaline wene oyake kekamele toamoko. Noamokoloka nakoloka Akolaliyo odenele tane tetepo takoa meko.

⁹ Dikane melepu oyake namele tokoyake tone oya-lawe padeka-kitame kitau oko wa namene piti motaneya mekino, kini wene toa

potokakaya tokolo kiwi eya wene takakene uku-ye. ¹⁰ Yesunomo wene tootapeane ago ne-kiti lodo yoai tiki yapuke meke eniya melepu nakale enekome dikane melepu namene piti motane agome eya wa oo. Eni melepupa paya godeke mea lodo yotaneyake ne i agome nakono, onemeka noada wa naku pokome too. ¹¹ Nipa neke eni oyago Keraisunomo wedoa wene toamene agoke Keraisuyo toa moademe tuaneyake one kitau okoya neme nakaleme one wene moa bebo akakale tokome etepea atua poo. ¹² Neke oyago Keraisunomo wedoa wene toamene ago edikoado toa potokoa wene bebo akakepa nipa Keraisupala dekoa toa potokake toko. ¹³ Nitikono, anu nakoulekepa anu oya ago pade etepea pekedekalepa nipa melepu eya wa noamekene noamadene wakene waou. One etepea pokaya tokale nitou.

9

Aposelo Ali-kitike Akenemo

¹ Nopa Polo anu wene litikene ele kule tamele tokolo meku. Nopa Aposelo ago. Tone Ali Muno Yesu enekilepa tokou. Kipa Ali Munago-pala lipua memotoane tikilepa kodou agome-keneya one yapu wikakou toane tokouna. Nipa one patu kautakoane kakene tokouna. Enipa nimini ukutupe. ² Ete-kitame no paya Aposelo ago tetepo takoa wakiyake kiwi Korine yename nitamekete tiki. Kiwi olaukakouna toa litikete Ali Muno agonole wedoa takakete tiki. Nitikili enekete ete-kitame ekete kiwi olaukane ago Polopa etene Aposelo ago tadeko wa iki. Nipa kiwi Korine yeneke pikouna

adeka enou toa enekete iki. ³ Pade-kitame no akoo agale ikilika pinali anu wa kei pikenepa eya wane uku.

⁴ Keraisunole takama yakuke onekemo yakoo motokoi yeneke nee ue eya oyake oiane moamou wa iki-pe. Oyake mou-li. ⁵ Ete Aposelo alikitameka Ali Munagono wamene-mikitameka Pita-lawemeka Yesunomo oa aua yaketepa natono Yesunomo yakoo motane atoa-pala aua yakala tikino, noanumepa natono-pala oyake auane poamuku patu. Auane pamele too-li. ⁶ Kimepa ete yene auapekiyake no Polo Banabasita tone nee eya moadetepa tone yoname pupu toa momotono wene piki-pe. ⁷ Poyo agomekiti one noateko nee eya motikilepa pinali one kue wetekoa motoko patu. Nitamoo-li. Panagome-kiti ipe toa gerepi po matoa lati lati tokopa nipa ku tukolopa oneme kotia noamoko patu. Kotia noo-li. Wa meme kai egeteko agome-kiti atoa meme kai adu peia noamoko patu. Adu peia noo-li.

⁸ Wini adeka plane ikilepa padele padele itonoleke ukuyake enilekepa odenemo keneya Mosesene totono wia mekane bokuke eya wa wia mekaneya piko. ⁹ *Pitimekawe kaima witi ku yaku takoo kawame kautoa yakilepa witi ku-pala noma yamotono, timini po toameamene* wa wia mekaneya. Eni wia mekanepa Akolaliyo pitimekawe kai mama motoko wa okome akeneya patu. ¹⁰ Akolaliyo toto mama motoko wa adeka pikome akeneya patu. Ee nimini ni okome akedeko. Panagome-kiti ipe toa itono wetia kugutukama pome wa panagome eni ipele witakoya wakoo moma pome tokopa nipa

takutame eni ipe witakoya nee padeya moane nou wa wene pia tokala tiki. ¹¹ Wida ipe nee lene matou toa tekete kini yomini tele takatekomo totome oa metekoonano, kinikiya tone tigini tele takatekoya totome oyake oia moamoko patu. Oyake oia moo-li. ¹² Ete ali-kitame Yesunomo wida oa metikili ke wa oa kinikiya pade ete tatia meamediki. Nitamedikino, toto keda takoa meamene wa totome amele toko.

Nimo wa amele tokoyake kinike padeya deya oia motikileka toamokoo. Nipa totome Keraisunomo oa aua yakilepa padeya-kiti ete memotoa tekete ni tiki wa kime onekemo yakoa moamokaya tokale totome kinike padeyaka oia moamokoono. ¹³ Eya wene taneya meamene. Tobou losu yapu keneke Akolalinele takaki ali-kitame one pikane nee eya pade takoa moa naki. Ni Akolalike melepu eya mea lodo yotokoai tikita pupu takaki ali-kitame eniya pade takoa moa naki. ¹⁴ Eina toa Ali Munagome tamene wa akene toapa onekemo oa meteki-kitame oa metekilipa nipa take yename ke wa kinikiya pade takoa meamediki. ¹⁵ Nitamedikiyake kinike padeyaka oiane moamokouna. Opika i pipia wiane wetekakilepa kinikiya pade memotoane tukuya mena. Kobume tuadekolupa oyake tuou wane uku. Nipa kue eya oiane moamekene Yesunolepa pa takama yaku wane pinali anu wa kei pikoumopa pata pamo eni akedeko wa padame no akaya tokolo uku. ¹⁶ Yesunomo oane auane yakilepa Akolaliyo tamene wa oka tokolo tukuno, anu weneme toamukuno, pinali anu wa edoane kei pimotoa-pe. Yesunomodo

oane meamokolupa Akolaliyo no kibu moo. ¹⁷ Yesunomo anu wenemedo akama yakenepa eni pupuke nee kue eya oyake oiane moamele toko. Nitamele tokoyake onekemo akama yakilepa anu weneme toamuku. Akolaliyo onekele takamene wa oka tokolo tuku. ¹⁸ Nipa Yesunomo akama yakukepa edeya motuku patu. Yesunomo oane metekilepa nami kakamoane tuku wane kolotine yaku. Nipa onekemo akama yakukepa padeyakitiki oiane moamele tokoyake padeyaka oiane moamuku wane kolotine yaku.

Poloyo Akolalinele Takama Yakome Tanemo

¹⁹ Padameka onekele-kama takoano ta wa nopala amele toamokolo tekene pa atiki toane meku. No nitane agomeke pade ali atoame Yesunomo yakoa momotoane tekene kini pupu-kama takateku ago tetepo takoane meku. ²⁰ Nitoane Yu yatene mekika pone mekenepa eni yename Yesunomo yakoa momotoane tekene kini totono litiane tuku. Ni pade Mosesene totonome moa lauaneya meki-kiki mekika pone mekenepa noanuka one totonome moa lauane tetepo takoane mekene kini tikile litiane tuku. ²¹ Wa e ku pa yatene mekika pone mekenepa nipa eni yene Mosesene totonome moa lauameneya mea tiki toane tuku. Nipa eni ali atoameka Yesunomo yakoa momotoane tekene tuku. Enipa Akolaline totonome moa lauameneya meane tuku wane ekene wamuku. Keraisuno totonome moa lauaneya meane tuku wane ekene uku. ²² Yesuke wene tugo meake kini kekanele tamene piti motaneya meki yene mekika pone mekenepa nipa Yesunole wedoa takama pomotoane tekene

kini tikile litiane tuku. Nitima yakenepa e ku yatene ali atoa padeka-kiti Akolaliyo toa momotoane tekene kiwi mekika pone mekenepa kini tikile litiane tuku. ²³ Yesunomo edikoane oane pupitikama yakilepa nipa Akolaliyo dikane ali atoa pewe wima pokome noka dekoa pewe wimomotoane tekene tuku.

²⁴ Ali-kiti teyapea pote moa patukanali yotokete tikimo uku. Teyapea-kama peketeka odene agome odene namolo agome moatekoya wane motoko. Nitikono, eniya wane moadiyano wene pia tou toa Yesunole wedoa takama pamene.

²⁵ Ele kule toa moa patukanali yotiki peya kini tiginini kini wa wedoa lauane lauane toa meki. Nipa ali atoame namolo ago kei pia meatikiya wanepa moadiya wa wene pia tiki. Eniya wanepa pa yomo tatame latiane makai wane tokome wete ala tootapeademe tokoyake tiki. Totome Yesunole takakilepa oneme kei pia meatekoya pa pia kawatekoya mou wa toko. ²⁶ Noanu teyapeane pikilepa pone wipitiatekuta lene mekoane puku. Nika yumili mutoa pia winali yotiki ali-kitame eko ali-kiti odepeta wia pitikadetepa ulu takameneya wedoa wiou toane eya toane-kala kaku. ²⁷ Anu tiginipa anu wene piku toa litia tomotoane tekene lauane lauane toane meku. Nipa Yesunomo ete ali atoame yakoa momotoane oane meetekoanedo paka etepeane pokolupa Akolaliyo no meatekoya meamoo wane tuku.

10

Yu Yenane Kaua-mikiti Etepea Pekenemo

¹ Anu oya-lawe Moseseyo tone kaua-mikiti Idipi ta tewitiko aua pokale tanemo kiwi wene takakene uku. Eina yene peya ka yametekilepa tibu yali yapu a tibuke todo takama ponokome taneya. Nitima ponokaka Kiane Kusa Ue ketoa eka lono pootapeneya. ² Tibu yali yapu todo takama ponokaka kusa ue ketakilepa nipa Moseseke lukoa mekete one-pala odeneka bapetaise ue motekete mou toa taneya. ³ Nika Akolaliyo lawetane nee-kama peyame moa nokala taneya. Maana wa ibini akene neeke uku. ⁴ Eina toa Akolaliyo yametane kakene kue pake ue lene togata peyame ue nomoai toa nakeneya. Eni kuepa Keraisuke uku. Eina kue kipala opia pou toa Keraisuyo kini noatekoiya moa lawetema pekeneya. ⁵ Enika eni tubele tokale eneketeke kainya matiyame etepea toma pekeneya. Nitikoli Akolaliyo wene poaneya mekompa kibi yati kakene ta ludu pima yawa tua tadatapemotoa wakeneya.

⁶ Akolaliyo nile-kala tikilepa toto-palaka toateka adeka piipianeya. Nipa eina yename padeya padeya poaneyake wene piitikaneya mea tane toa totome toamomotoa taneya. ⁷ Nitaneyano, tone kaua-mikiti padeka-kitame eya kuya yomini latia kakoa kowitane toa toameamene. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ali atoa kini nee ue koukoa mekete natoe wa noa tagatekoapa kamoia tiabu toa kakeneya wa wia mekaneya piko.* ⁸ Eina yene padeka-kitame mone koua piamatekoi atoa koua pitane toa toameamene. Eina yene edikoa meketepa odepeta ege egeta wa-kala kadukoa

(23,000) tuutapeneya. ⁹ Wa padepete kini poanele tokolepa Akolaliyo enoa kani nako patuno toa enato wa eina yename toa enekoi-pete kaya-kitame peya mati tania tukakala taneya. Anu oya-lawe toto-palaka enile takaya kekato. ¹⁰ Wa tone kaua-mikiti padeka-kitame eni maana nee kote tokale wakete Akolali-pala kō oa akene toa toameamene. Nitane ali atoa wia tukatapemotoa Akolaliyo dikateka edelo ago moa wetekaneya.

¹¹ Akolaliyo tone kaua-mikiti-pala enile-kala tikilepa ete yene-palaka toateka adeka pikome taneya. Ni toto mane oa moatekamo i i wa one bokuke wia mekamotaneya. Toto ipete meko-kitipa wipitia ta patatekoya liti tigotokakoa meko. ¹² Nitikono, poapeneya kaku wa wene piko ago neeka etepea pokayano, wedoa yamene. ¹³ Setanuyo kiwi likoa enekilepa nipa ete ali atoa peya likoa eneko toa kiwika likakala toko. Nitikolo ete pedekamele toamokaya tokolo Akolaliyo yopia-kala kako. Ke enekakale meake poapeneya kamotoa tokome eni poanele titi takoa poatekoi ka yametekala too. Nipa nitou wa oa pikana toa taatekoa too.

¹⁴ Nitoono, ete ali-kitame padeya yomini latikoinakeyake lodo yoa kowitoa tikika titi toma pamene. ¹⁵ Kiwi wene muno meane yene-pala ukuno, wene wedoa kibutukoa meamene-ye. ¹⁶ Gerepi po kū ue meteke mekaneya moa Akolali-pala ke wa ootokoa mekete naketepa nipa Keraisuno kamate patu kautakoa mekete one-pala odene wene-kama pia nako. Palawe waneka moa popimoa naketepa Keraisuno tigini patu kautakoa mekete one-pala odene wene-kama pia

nako. Enipa nimini uku-pe. ¹⁷ Anu oya-lawe toto kainya mati mekoyake odene tiginini kaaloganeya meou toa mekete nako. Odene palawe wane-kama moa popimoa nokala tekete ni uku.

¹⁸ Iserele yenamepa Akolalike padeya mea lodo yotikilepa padekapa Akolaline takoa yoa ni padekapa kini wa moa naki. Nipa Akolali-pala odene wene-kama pia tiki. ¹⁹ Pa yatene ali-kitame paya gode-kitike melepu eya mea lodo yotiki wane ukupa nipa paya gode-kiti meane tetepo takakene uku patu. Ni melepu eyame paya gode-kiti wene kekamele toko wane ekene uku patu. ²⁰ E'e mena. Akolalinemo yakamene pa yename melepu eya lodo yotikilepa ipono eyake mea yokala tiki. Akolalike mena. Edikakilepa ipono-pala odene wene-kama pia tiki. Anu oya-lawe kiwi ipono-pala odene wene pia meameamene. ²¹ Ali Munono agono takane meteke mekane gerepi po ku ue naki yenepa iponane takane gerepi po ueka namele toamoko. Ali Munagono takane walaike mekete nee naki yenepa iponane takane nee eya namele toamoko. ²² Ae, Akolalinele-pala iponaneleta odeneka takakete takakilepa nipa Akolali toto-pala wene poaneyya memotoa toa eneki patu. Onepa telekagono, toto kibu motokalepa one edoa ete pedekato-pe.

Kekaneya Latikaneleke Akenemo

²³ Pade-kitame ekete totopa Keraisuno ali atoano, opi tone kekaneya latikakoole peya tamele toko wa iki. Ae, kini kekaneleka tamele toko wa padele padele peya tikilepa nipa epetanele-kama tiki-pe. Padele padele peya

tikilepa nipa kini oya-mikiti auapekile-kama tiki-pe. ²⁴ Kinikile-kama toameneya ete-kitaneleka takakala tamene wane uku. ²⁵ Makesike piko melepu eya iyapa iponaneya patu wa pinago pitia yakamoa pa tatepe toa moa pamene wane uku. Eniya melepu nakilepa atiki toa mekete nomotoane ni uku. ²⁶ *Itonoka itono ludu pia kawa tokoyaka eniya peyapa Akolalineya wa one bokuke wia mekaneya pikolo uku.* ²⁷ Akolalinemo yakamene agome-kiti one yapu nee noano noo wa melepu eya takoa lawetekalepa nipa iyapa iponaneya patu wa pitia yakamoa pa moa namene. Einagomede ee wa okalepa namene ya moonoo, pa moa namene. ²⁸ Wa panagome-kiti nepala okome i melepupa iponoke mea lodo yotaneya wa okalepa noameamene. Einago wene keda takakayano, noameamene. ²⁹ Ne wene keda taneya mekayano, noameamene wane ekene wamuku. Nepala okago mama motekene uku. Nikepa panagome eya wa-kiti oko. Einagopa Yesunomo wedoa wene toamene ago tokome eniya melepu namene piti motokome okano, nitane agono wene edoane litiane tomotoape. ³⁰ Akolali-pala ke wane ootokoanepa oyake namele toko. Eniya melepu moane nakolupa tone noamatekoya wini nako wa dikane agome no edoa kiko akamotoape wa panagome-kiti oko.

³¹ Nimo wado okalepa eya wane topo takoane ou. Melepu nee ue eya moa nakeka padele padele tekeka ete-kitame Akolali kei pimotoane tekene tamedeku wa tokala tamene. ³² Yesunomo yakoa motane yene Yu yatene ali atoaka pa yatene ali

atoaka wene poaneya mea etepea pokayano, kini wene moa koigakileka toameamene.³³ Noanume padele padele tikilepa ali atoa peyane wene epetekoane enoane tokala tukuno, kimeka tamene. Anukule-kama touno wene pianeya pima yakuya mena. Akolaliyo ete ali atoa toa momotoane tekene kiwi peyanele takama yaku.

11

¹ Keraisuyo tane toane litiane tuku toa kime toma pamene.

Losu Yapu Oboa Mekete Toatekomo

² Kime no wene taneya-kama mea ni anu mane mane oane olaukakounakale wedoa pikoa kakete tikino, ke wane kiwi kei plane uku-ye. ³ Eya wane kiwi wene takakene uku-ye. Toto ali yatenepa Keraisuke-kama lukoa meko. Atoa yatenepa kinikanek-kama lukoa meki. Keraisu einagopa Akolalike-kama lukoa meko. ⁴ Panagome nunagu wateaneya kakome Akolali kowitoa one agale toawe akoa tokomepa one lukoa meko ago Keraisu ya takakome toko. ⁵ Pade atoame nunagu wateameneya kakome Akolali kowitoa one agale toawe akoa tokomepa onekane eni ya takakome toko. Nipa tobou pine pitutapeneya kakene tetepo takakome toko. ⁶ Nunagu wateamademe wako atoapa one tobou pine pitutapemotoane uku. One pine pitukaya wa ya motokomeka teigaya wa ya motokomeka one nunagu wateaneya-kama memotoane uku. ⁷ Ali yatename kowitoa kaketepa kini tobou pine kauatiki toa mena. Akolali pa teleta tootapeneya meko ago adeka pianeya kakili tekene ni uku. Atoa yatenepa mea epetekane

ali yatene adeka pianeya kaki. ⁸ Akolaliyo ali latikilepa atoa moa latianeya mena. Wa atoa latikomepa ali moa latianeya. ⁹ Akolaliyo ali latikomepa atoane latikaneya menake wa atoa latikome aline latikaneya. ¹⁰ Nitaneyano, ipa onekaneke poti lukoa meadeko wa edelo yate-name enekete omotoa tekete atoa yatene nunagu wateaneyana-kama meamediki. ¹¹ Nitamedikiyake Ali Munopala lipua meketepa alime atoa mape moa atoame ali mape moa tiki. Nipa onekele tutu tutu wa takamele toamokolo ete oto wa mape mootakutukakala tiki. ¹² Nimo ikilepa eyake uku. Namolo atoapa alike latianeya. Opi ali mati opikilepa atoa yatename tokoya. Eniletapa padele padele peya titia toko ago Akolali oneme titia taneya.

¹³ Kipala i ukumo wene kikutukoa meamene. Pade atoame-kiti nunagu wateameneya kakome kowitikomepa nipa epeteko toko patu. E'e mena. ¹⁴ Panago pine kiliga kotomaneke pianeya kakilepa nipa ya tanele eni toko. ¹⁵ Atoa pade one pinipa lapia kotomaneke pianepa nipa koniyoya wa totome kei piko. Akolaliyo atoa latikilepa one pine ludu taneya witakome tobou kaumotoa taneya. ¹⁶ Ina ukulekepa panagomodo neno oa kakalepa eya wane ou. Kipala i ukupa ete Aposelo ali-kitame odenemo-kama oa olaukakala tiki. Ta piko peyakeka Yesuno yatene ali atoa peyame eni totono litia tiki.

Gerepi Po Ku Ue-pala Palawe Waneta

*Nakete Toatekomo
(Matiu 26:26-29, Make 14:22-25, Luke 22:14-20)*

¹⁷ Kime eya tikilekepa kei piamuku. Kiwi losu yapu keneke oboa meketepa Yesunole we-doa takamekete toa potokakala tekete tikili uku. ¹⁸ Yesunole takoa oboa meketepa neno oa pili pili tokala tiki wa namolo takoa akoo akedekimo yatekene ni uku. Eni yatekenepa i i wa akedikimo pade nimini ekete tiki wane wene piku. ¹⁹ Neno oa pili pili toa mekilepa Akolaliyo kei plateko ali atoa i i wa ete-kitame takoa enemotoa tikino, tamele toko. ²⁰ Ae, palawe wane-pala gerepi po ku ueta noadete koukoa meketepa ali atoake Yesu tu-anemo wene taneya mekete namedikiyake eyaka pale tokala tiki. ²¹ Pade ali atoa kobume tuaneyapa memotoa kiwi padeka-kitame nee ue eya wete noa tagatapekala tiki. Nipa gerepi po ku ue noa pia leau oa mekala tiki. ²² Ae, widikakilepa kini yapu toameneya tokome losu yapu keneke oboa mekete tiki-pe. Yesunomo yakoa motane ali atoa paya tetepo takoa ni ponopene ali atoa ya takoa toadete ni tiki-pe. Widikakikepa kipala edemo wane uku patu. Kiwi kei plane-pe. Kei piamou-li.

²³ Ali Munu agome no olaukaka toane kiwi olaukakouna. Likonu Yudaseyo Ali Munu Yesu one-pala poi teiane yenane yonoke pene moa pi-ameneyake Ali Munagome palawe wane moa eya taneya. ²⁴ Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome okome ipa anu tiginino, moa noe. Ki-wike tuateku adeka pikene ni uku. Kiwi oboa mekete-kama no wene taneya mea dikoa moa nokala tamene wa akeneya. ²⁵ Eina toa kini nee nootokoa mekete Ali Munagome mete moa metekome okome i gerepi po ku ue meteke mekaneya noe wane metekilepa Akolaliyo oi

pedoa pikana toane wenele litia toatiki totono kadimo oane yametekene tuku. Eni totono taatekoane tikilepa anu kamate ponomotoane tou. I meteke mekane gerepi po ku ue moa nakete-kama no wene taneya meamene wa Ali Munagome akeneya. ²⁶ Nitaneyano, Ali Munago wete wakapea noameneyake palawe wane popi-moa noa gerepi po ku ue noa tekete-kama one tukome tanele i i wa ete ali atoa wene takakete toi.

²⁷ Ali Munono palawe wane-pala gerepi po ku ueta paya nou toa moa nakagomepa Ali Munono tigini kamateta paya tetepo takakome poanele eni tokome too. Nitikalepa Akolaliyo kibu moo.

²⁸ Nitikayano, eya tamene. Panagome-kiti eni palawe wane popi-moa noa mete moa gerepi po ku ue noa toademe mekomempa pinali one tepene poane wene pikutu patu wa tetoa enamedeko.

²⁹ Ni edoa-mo. Panagome-kiti palawe-pala gerepi po ku ueta moa nakilepa Ali Munono tigini wene toameneya mea tokalepa Akolaliyo kibu moamele too. ³⁰ Edikakilekepa anu oya-lawe kiwi kainya mati yene taneya mea tigini motaneya mea tiki. Ni padeka-kiti tua pokala taneya. ³¹ Eniya wete noameneyake tone tepene poane wene pikutu patu wa tetoa enekolopa Akolaliyo toto kibu moamoo. ³² Enika eni ke enekakole enemotoa tikilepa Ali Munagome toto mane oa motokome toko. Nipa itono peku noai tiki-kiti kibu motokomempa toto kibu moamademe ni toko.

³³ Anu oya-lawe kime Ali Muno agono palawe-pala ueta moa noadete oboa meketepa kini oya ali atoa peya obonomotoa nepia meamene. ³⁴ Papetedo kobume tuaneya meketepa nipa pa

nee ueta kini kini yapu yapu mekete namene. Noomotekete losu yapu pote koukoa mekete Ali Muno agono palawe-pala gerepi po ku ueta poti mekete namene. Nitikolipa Akolaliyo kiwi kibu moateko toa mena.

Kipala pademo oatekumo-kiti pa pikono, wida none mekene ouno, pa nepia meamene.

12

Epetane Yominiyo Peku Lawetekomo

¹ Anu oya-lawe Epetane Yominiyo peku lawetekomo wene takadene ukuno, yakamene.

² Papete kiwi pa yatene ali-kitame Yesunomo wete yakoa moameneyake kini yoname mitikoa latikoinakeya-kitike padeya mea lodo yoai tomo-toa Setanuyo lia aua pokala taneya. ³ Nitaneyake opi eya wane wene takakene uku. Epetane Yomini awinome wene takako ago odenemeka Yesu einagopa Akolaliyo wakene ago wa ikilepa toamoko. Ni Epetane Yomini awinome wene takakagome odene Yesu einagopa one Ali Muno wa amele toko.

⁴ Yesunole ele kule takateko pekupa odene ago Epetane Yominiyo-kama lawetekala toko. ⁵ Ele kule toateko peku noa teketepa odene ago Ali Munagonole-kama takakala toko. ⁶ Ele kule tik-ilepa odene ago Akolaline tele patu-kama kautakoa kakete tokala toko. ⁷ Epetane Yomini toto peyake tutu tutu wa awinome mekome peku lawetekilepa tone tone auapenali yomotoa tokome ni toko. ⁸ Nitoa panago-kiti wene muno meaneya mekome oateko peku lawettoa wa panago emo kumo pine toa oateko peku lawettoa

toko. Enilepa odene ago Epetane Yominiyo-kama toko. ⁹ Ni panago-kiti Yesuke wedoa wene tugoa meateko peku lawettoa wa panago-kiti yene tane ali atoa latekateko peku lawettoa toko. Enilepa odene ago Epetane Yominiyo-kama toko. ¹⁰ Ni panago-kiti ele kule tubele toateko peku lawettoa wa panago-kiti Akolaline agale toawe akateko peku lawettoa toko. Ni one peku lawetekolo panagome-kiti eya wa wene toa toko. Ete-kitame ikimo yatekompa imopa Epetane Yominiyo aka wa akene toa akedeko, imopa Epetane Yominiyo aka wa akene toa mena wa wene toa takoa eneko. Ni Epetane Yominyopa panago-kiti agopa tane agaleke emo kumo oateko peku lawettoa wa panago-kiti enika enimo pine toa oateko peku lawettoa toko. ¹¹ Ele kule toatiki peku lawetekilepa odene ago Epetane Yominiyo-kama toko. Nipa one wene litia tokome kini toatiki peku lawetekilepa odene odene wa takoa moa lawetekala toko.

Kawa Yono Eya Koukalogoapa Ali Wa Okomo

¹² Anu oya neke kawa yono tobou tigrini eya tutu tutu wa kawake odeneya koukalogakoya. Eina toa toto peyapa odene ago Keraiuno tigrini tetepo taneya meko. ¹³ Nipa Yu yene pa yene kueme topo toa moa egetane yene ta pine yene toto peyake odene ago Epetane Yomini tutu tutu wa awikolokamotoa ue motokaneya. Ue eni motokakilepa kabe koukoa odene ago Keraiu-pala lipukoa taneya. Nitoapa ue epetaneya nomoai toatekota yameou toa one peku namene wa Akolaliyo one Epetane Yomini toto metaneya.

¹⁴ Tone tiginipa odene tiginike yono kawa enika eni wane kainya tutu tutu wa kako. ¹⁵ Nipa neke kawame-kiti nepala okome onepa yono menano, tigini-pala lipukoya wane mena wado okalepa pinago neke kawapa paya wane tetepo takoa waoo-pe. ¹⁶ Neke kapidime-kiti nepala okome onepa lene menano, tigini-pala lipukoya wane mena wado okalepa pinago neke kapidipa paya wane tetepo takoa waoo-pe. ¹⁷ Anu oya ne-kiti kapidi eya kawameneya lene-kama kaatapeneya meadekalepa pademo okoimo edoa yakade-pe. Nika neke timini eya kawameneya kapidi-kama kaatapeneya meadekalepa padeya kalono tokoya edoa yakade-pe. ¹⁸ Akolaliyo one wene litia tokome lene kapidi timini kabunu yono kawa eya koukalogoa ali latianeya. ¹⁹ Nitameneya lenedo odene latikomewa nipa ipa ali latiku wa amele toameneya. ²⁰ Neke lene kapidi yono kawa enika eni wane kainya mati kakoyake nepa odene ali wini kako.

²¹ Lenemedo yono-pala agaleme okomewa neke toatekole pade piamoko wa paya tetepo takoa wawamele toamoko. Ni lene timinimedo kawa-pala agaleme okomewa neke toatekole pade piamoko wa paya tetepo takoa wawamele toamokolo uku.

²² Eya waneka uku. Tone taba tokoya-kitido toamokalepa pa tiobali atoa meoo. ²³ Ni tone paya tetepo takakoya-kitipa mama motekete wedoa kalako. Nipa leneme enamatekoya-kiti padame enekaya kekoa mamina moa kawa paigako. ²⁴ Nitikoyake tone leneme enatekoya-kitipa koniyoya tokome maminame kaukoya

mena. Enika eni peya latiane ago Akolaliyo yono kawa lene timini eya kibutukoa ali latikilepa tone paya tetepo takakoya-kiti mama motekete kalamotoa tokome taneya. ²⁵ Nitikome enika eni peya paya tetepo takakoya-kitika koniyoya-kitika ete oto wa auapenali yomotoa tokome kibutukoa ali latianeya. ²⁶ Nitaneyano, yonome-kiti tete motokomepa eteya-kitameka tete odeneka moa kako. Wa panagome pade wanedo takoa kei pikolopa eteya-kitika odeneka wedia kako.

²⁷ Eina toa Akolaliyo kiwi koukalogakilepa odene ago Keraisuno yono kawa tigini eya tetepo takoa toko. Nipa onekele tatite toa takamotoa tokome toko. ²⁸ Akolali nitiko agome tone Yesunole takatekoole tutu tutu wa tatimo tatimo taneya. Nipa namolo takoa Aposelo ali-kiti moa kakoa ni taku takoa one agale toawe akatekoi yene moa kakoa ni tebolo takoa onekemo olaukatekoi yene moa kakoa taneya. Ni liti padele padele tubele toatekoi yene moa kakaneya. Nititikoa eya kuya yene tane ali atoa latekatekoi yene ni ali atoa auapeatekoi yene ni one ali atoa talo toatekoi yene ni agopa tane agaleke emo kumo oatekoi yene moa kakakala taneya. ²⁹ Eni peyapa Aposelo ali-kiti mena. Peyame Akolaline agale toawe akakiya mena. Peyame Akolalinemo olaukakiya mena. Peyame padele padele tubele tamele tokoya mena. ³⁰ Peyame yene tane ali atoa latekamele tokoya mena. Peyame agopa tane agaleke amele tokoya mena. Peyame eni agopa tane agaleke akene toa pine i i wa toawe amele tokoya mena. ³¹ Padameka enika enile-kama tamele toamokoyake Akolaliyo

tobou kakoa laweteko peku noada wa eni toatikileke wene piitikaneya meamene.

Eteya totono peya moa patukako totono opi i yametekuno, yakamene.

13

Eko Ali Atoake Wene Mekakete Toatekomo

¹ Ali-kitame yakoa iki agalekeka edelo ali-kitame yakoa iki agalekeka emo kumo agale muno pewe kakoane amele tokolo ikilepa tekeneke eko ali atoakedo wene mekameneya meane tadekolupa nipa wagome-kiti dou dou oko toane ni tue kabeke loko pianeya loko lapa oko toane tekene pata pamo eni ekene tou.

² Akolaline agale toaweane akateku peku noane ni one papete kaukoa mema nekenemoka pademo pademotaka wene tootapeane ni oneke wedoane wene tugakouya tekene tonokiti padeka toa kapomotoane toane enika enilepa tekeneke wa eko ali atoakedo wene mekameneya meane tadekolupa nipa paya ago mekene pata pale eni tekene tou. ³ Ponopeneya-kiti auapekene anukuya peya tatitapeane ni Yesunole wedoane takama yakilepa no-pala poi teiane yename no toele wia pitikamotoane toane enika enilepa tekeneke wa eko ali atoakedo wene mekameneya mekene tadekolupa nipa ipe yolo enadene keneya enipa pata pale tekene tou.

⁴ Eko ali atoake wene mekoa meateko kotu kakoa wene mekoa mekagomema nipa eya toomoa poko. Ete-kitame meteki tetepa ete topo takameneya poti moko kawa ni eko ali atoa mama moa auapea kinikiya tepi moamo ni mate

agale wamoa pinali one wa kei piamoa toko. ⁵ Edikoa mekomepa ya tanele toamoa onekele-kama toamoa toko. Ni mekamotokome pitakome kotimi yoamoa ni ete yename one-pala poanele tikileke oi moameneya po letu mekamao toko. ⁶ Ni ete yename padele padele koiga koiga tikile enekome wediamokome ni ete-kitame ele kule kiyi akenele tikili enekome wedia meko. ⁷ Ni ete-kitame one-pala padele poanele tikilipa kini tanemo i i wa wete toawe wamoa pa luaneya meko. Naniko epetekoa tiki patuno nepiane enou wa ke enekakolo meake poapeneya kako.

⁸ Eko ali atoake wene mekoa meateko kotu kakoa wene mekoa meketepa nipa wene mekoa mea wawamoko. A tibukeka nitima poo. Opi papete Akolaline agale toawe akateko peku noa ikilepa tokoyake a tibuke toawe akateko toa mena. Opi agopa tane agaleke oateko peku noa ikilepa tokoyake naniko a tibuke agopa tane agaleke pademoka wamoo. Opi emo kumota wene toateko peku nakoyake naniko a tibuke enika enimo wene toateko toa mena. ⁹ Opi totome Akolaline agale toawe akakilepa one agalepa nami deya yakou toa yakoa toawe akako. Emo kumo wene tikilepa nika pa nami deya wene toko. ¹⁰ Nipa Akolaliyo one papete wene top-ikanakale taatekoa toa togatepekalepa namolo peku nootokoa tekei tokoonakale totome wa pade toamoo. ¹¹ No dee mati deya mekene agale oane ni ile tou wane wene plane ni ele kule toatekou wene kikutukoane meane tikilepa anu yagono mati-kitame tokoile-kama tokou. Opi weti ago kakene tekene no de mati deya mekene

toma yakounakale tewitikoane wawane wa toa-
muku. ¹² Opi Akolaliyo tokolepa ue mineke yo-
mini takane tetepo tokolo tokome totome keleyo
enamokoyake naniko tone leneme pogakoa ene-
tapeoo. Opi onekemopa pademo-kiti katekoane
wene toamukuyake naniko wene tootapeou. Nipa
no toma yakumo-kama oneme wene tootapeko
toane nitou.

¹³ Eya tebololepa a tibuke pote meketeka pa
toma-kala poo. Akolalike wene tugoa mea ni
one peku noane tagatapeada wa nepia mea ni
ete oto wa wene mekanali yoa too. Eni tebolole
a tibukeka pa toma peketepa ete oto wa wene
mekanali yoma pikile tobou kakoa too.

14

Epetane Yominiyo Peku Lawetekomo

¹ Eko ali atoake wene mekoane meateku peku
noane tagadiya wa wene pianeya meamene.
Nike lokoa etele toatikileke wene piitikaneya
meapa Akolaline agale toaweane akou wa eni
toatiki peku tobou kakoa toa enamene. ² Agopa
tane agaleke oko agome eko ali atoa-pala okoya
mena. Akolali-palapa oko. Nipa papete kaukoa
meanemo yominime wene takako toa oko.
³ Nitikoyake Akolaline agale toaweane akakagome
eya toko. Akolaline yapu wikakou toa onekemo
i i wa eko ali atoa olaukoa ni ile tamene ile
tamene wa mane mane oa toko. Ni ke enekakolo
meki-kitane wene epetekakala toko. ⁴ Agopa
tane agaleke oko agopa pinali one wa auapeko.
Akolaline agale toaweane akako agomepa yapu
wikou toa Yesuno ali atoa mape moa auapeko.

⁵ Kiwi peyame agopa tane agaleke omotoane ukuyake Akolaline agale toaweane akou wa tobou kakoa omotoane uku. Ni edoa-mo. Panagome-kiti Akolaline agale toaweane akakomepa nipa padele akole tokome agopa tane agaleke oko ago moa patukako. Wa panagome-kiti agopa tane agaleke pademo kaukoa ootokoa kakome pine ina wado toaweane akakomepa ete ali atoa auapeko.

⁶ Nipa wida none mekenepa Akolaliyo wene takanemo toaweane wamoane onekemo pade pine ina wane wene takamoane one agale toaweane akamoane pademo olaukamoane tekene agopa tane agale-kamado ekenepa kiwi edoane auapemotoa-pe. ⁷ Panagome-kiti moio wiane tulutu oane tuku wa oake oa potokakolopa ete-kitame iya lo oa tadeko wa edoa wene tomotoa-pe. ⁸ Wa panagome-kiti poyo ali-kiti poiike kamotokademe beta wiake wa wia potokakolopa nipa poiike kamo pomotoa tokome beta wia tadeko wa teyo poiike poademe nodokamotoa-pe. ⁹ Enakale toa Akolalinemopa yakatiki toa oa meamekete agopa tane agalekedo pademo oa meteketepa nipa pupulege popokakome okomo atuponoko toa pata pamo ekete tiki. Nitikilipa ete-kitame onekemo edoa yakoa momotoa-pe. ¹⁰ Ali atoa kini kini take mea kini yakoa iki agale okala tiki. Nipa kini oya-mikitame yakatiki toa-kama okala tiki. ¹¹ Panagome-kiti nopala pademo ikilepa tokoyake one yatename yakoa iki agaledo yakamukulupa einago totapa monekagota tetepo takatakutukoa meko. ¹² Kime nitikaya tokolo eya wane uku. Akolaline peku noane tou wa kime wene pia

mekino, one yapu wikakou toa Yesuno ali atoa wedoa mape wiatiki peku noai tamene.

¹³ Kipala ina ukulekepa eya waneka uku. Agopa tane agaleke okagomepa einagale pine toaweane oateku peku lawetamene wa Akolali kowitimo-toane uku. ¹⁴ Noanume-kiti agopa tane agalekedo oane kowitikenepa nipa anu yominime wene takaka toane kowitikene tou. Nipa anu kowitikene okoumo agopa tokale kowitikene tou. ¹⁵ Nipa edeku patu. Eya tou. Anu yominime wene takakalepa agopa tane agaleke kowitikala tou. Wa padepete-kiti noanu yakoane uku agaleke kowitikala tou. Nika anu yominime wene takakalepa agopa tane agaleke lo okala tou. Wa padepete-kiti noanu yakoane uku agaleke lo okala tou. ¹⁶ Anu oya-lawe neke yominime wene takako toapa agopa tane agaleke Akolali-pala ke wa oa one kei pia kowitoa kakoka neke okagale yakamoko agodo nome yatekomepa edemo oko patu. Nipa neke kowitike okomo yakamokome tokome winimopa nimini oko wa einagome amele toamoko. ¹⁷ Nipa agopa tane agaleke ke wa kowitike okomo epetekoa ekeka einago auapeamoko.

¹⁸ Noanumepa agopa tane agaleke kowitikilepa kiwi moane patukoane lugutukoane tukuno, Akolali-pala ke wane uku. ¹⁹ Nitikuyake eya waneka uku. Yesuno ali atoa koukoa mekika agopa tane agaleke agale ludukiyado okoane kakenepa ali atoa wedoane auapeamuku. Nitameneya kini yakatiki toane agale tiginido ekenepa wedoane auapeku. Nipa Yesuno ali atoa koukoa mekika kini yakatiki toane amedeku wane wene pikene uku.

²⁰ Anu oya-lawe kini toatikile wene kibutua mekilepa papete mati mekete tokoina toa toameamene. Nitameketeka de matiyame-kiti poanele tamene agopa tokolo meko toa meamene. Ni pade Akolalinele takatikile wene kibutua meketepa wetini yename tiki toa tamene. ²¹ Kini litia toatekoi totono i i wa wia mekane bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Iyatene ali atoa-palapa mone payename kini yakoa okoi agaleke pademo pademo oa metekapomotoane wetekakoluka yakamadete wakala toi wa Ali Munagome oko wa papete wia mekaneya.

²² Nitaneyano, panagome-kiti agopa tane agaleke ikilepa nipa ipa Akolaline agale patu kautakoa kakome akedeko wa Yesunomo yakamene yename wene tomotoa eni oko. Nipa Yesunomo yakane ali atoa-palapa okoya mena. Panagome-kiti Akolaline agale toawe akakilepa nipa Yesunomo yakoa motane yename yakatiki toa eni oko. Nipa Yesunomo yakoa moamene yene-palapa okoya mena. ²³ Nipa ali atoa koukoa mekete agopa tane agale-kitike Akolali odene-pete kowitikete kowitikolido kini agale yakamene yeneka Yesunomo yakamene yeneka note yateketepa ipa leau ekete iki wa oi. ²⁴⁻²⁵ Wa peyame Akolaline agale keleyo toawe akoka kakoika pa agoka Yesunomo yakamene agoka nome yatekome eya wa oa too. Ae, nimini iki. I agaleme anu tepene piku wene keleyo witakakono, no poane ago tadeko wa one namolo wene wia wakome one kakata aua pitakome Akolali kei pia kowitoo. Nitikome okome kiwi

pakeke Akolali nimini nome kakedeko wa toaweaa oo.

Losuke Akolalinele Wedetekoa Takatikimo

²⁶ Anu oya-lawe inapa eya wane ekene uku. Kiwi koukoa mekete-kama eya tokala tamene. Kini papete wene kikutupikoina teketepa panagome lo agale oa ni panagome mane mane oa ni panagome Akolaline agale toaweaa akoo ni panagome agopa tane agaleke pademo oa ni panagome agopa tane agaleke akene toa pine toa oa tamene. Nipa padele padele tikilepa Akolaline yapu wikakou toa one ali atoa auapekala tamene.

²⁷ Agopa tane agaleke oatikimo pikolopa takuta tebolomeka odene odene wa okala tamene. Nitikilipa agale pine toaweaa akakagome i i wa ete yename yakamotoa toaweaa akakala tamene.

²⁸ Pine toaweaa akateko ago kawamokolopa nipa Akolaliyo odene yakamotono, kini eni oatikimopa toaweaa wameneya kini tepene lukoo meamene.

²⁹ Wa Akolaline agale toaweaa akatikimo pikolopa ali takuta tebolomeka i i wa okala tamene. Nitikili yatekete ete-kitame ipa Epetane Yominiyo wene takakomo iki patu wa takoo enekala tamene.

³⁰ Namolo agome Akolaline agale toaweaa akoo kakoo Akolaliyo imo akamene wa one mekooa liti meka ago pade wene takakolopa nipa namolo agale akakanakagome agale teigoa witipitoo memotoane uku. ³¹ Nipa Akolaline agale toaweaa akakilepa kiwi peya wene weye akoo olaukoo toatiki toa odene odene wa tokala tamene.

³² Akolaline agale toaweaa akoo agopa pinali one wa yopia kakome uutukoo poti toaweaa akakala toko. ³³ Akolaliyooa kime one agale

t̄oaweā akakilepa togo togo wametekoa uutukoa poti akamotoa okono, odene odene wa t̄oaweā akakala tamene.

Yesuno ali atoa ta piko peya koukoa meketekama ³⁴ atoa yatename agale wametekoa poti memotoane uku. Nipa agale wameneya pa yakakoa memotoane uku. Kini totono piko toa ali yateneke lukoa mekiya tokome nitimotoane uku. ³⁵ Pademo pitia yakatikimo pikolopa nipa kini kini yapu yapu wakapea pote meketepa kinikane pitia yakakala tamene. Ni edoa-mo. Atoa yatene losu yapu mekete agale ikilepa ya tanele eni tekete tiki.

³⁶ Beita, Akolaline agale kime wida titia akakoo wa anu agale yakamekete iki patu. One agalepa ete ta-kitike oa tugameneya kiwi mekita wida odene oa tuganeya waka iki patu. ³⁷ Kiwi panagome-kiti Akolaline agale t̄oaweane akaku ago one meku wa wene pia ni Ēpetane Yomini oneke awitaneya meku wa wene pia tokopa nipa i pipia oi motokomepa eya wa oa tomotoane uku. No Polo einagome kiwike i wia wetekadekomopa Ali Muno agome akamene wa akene toa akeneya tadeko wa yakoa momotoane uku. ³⁸ Anu i ukumo yakoa moamokome pamo tetepo takoa wakalepa one okamoka yakoa moameamene wane uku.

³⁹ Kipala ina ukulekepa Akolaline agale t̄oaweane akadiya wa wene pianeya meamene. Pade-kitame agopa tane agale oa kakilipa edikoa wameo wa wameamene. ⁴⁰ Padele padele koukoa mekete toatikilepa wedetekoa poti tokala tamene.

15

Yesu Tuaneyake Akolaliyo Kamotokanemo

¹ Anu oya-lawe Yesunomo papete olaukakounakamo opa wene takadene uku. Onekemo i i wane oane metekolu kime yakoa motokoina. Opa einagale patu poapeneya kautakoa kakete tiki.

² Yesunomo i i wane olaukakounakamo wedoa pikoa kakilipa einagaleme kiwi toa motoko. Paya nou toa yakadokolipa kiwi toa motokoya mena.

³ Noanu yakoaane motokou toane tobou kakoane kipala eya wane olaukakouna. Akolaline bokuke papete wia mekapiane toa taatekoa Yesu nome tukilepa tone tokoo poaneleke ni taneya. ⁴ One tigrini moa aua pipaneyake ta tebolo takoa patakapete Akolaliyo moa kamotokaneya. Nipa one bokuke papete wia mekapiane toa taatekoa taneya.

⁵ Nitikale kamo pokome one lene timini eya yene yamepokala taneya. Namolo takoa Pita yamea wa naniko one Aposelo alikiti koukoa mekoita pome pono yamea taneya.

⁶ Nititikaneyake one oyali atoa ege kadukaka pogi kakoapeta kadukoa (500) koukoa mekoita pome pono yamepaneya. Einapete pono yametane ali atoapa natetekoia tukoiyake ete peya mati pa meki. ⁷ Wa naniko one wamene ago Yame mekata pome pono yametekoia one Aposelo ali peya koukoa mekoita wa pome lene timini yamea taneya.

⁸ Nititikaneyake wipitikome no-kitika one Aposelo ago latikome no pono yamenoka. Nopa atoame mati koula lakapea opiane tetepo tane agoke toka.

⁹ Papete Akolaline ali atoa tete meemoane pokounake Yesuyo nopa paya ago keku Aposelo ago tetepo takoa wakinakeya tokake toameadeko.

¹⁰ Nopa dikakou agoke Akolaliyo pewe witikome

one Aposelo ago takoa moa kakakilepa pata pale toameadeko. Papete poane agomeke naniko Akolalinele wedoane takama pekene ete Aposelo ali peya moane patukatapekou. Nipa anu weneme tokouya mena. Akolaliyo pewe-kama wia yopia kakale tekene tokou. ¹¹ Ni pade Yesunomopa noanumeka oane meane ete Aposelo ali-kitameka oa mea tekete odenemo-kama oa mekala toko. Kime yakoa motokoinakamo ke uku.

Akolaliyo Tuane Ali Atoa Kamotokatekamo

¹² Toto Aposelo ali-kitame eya wa olaukakoona. Akolaliyopa Keraisu tuaney a pikata moa kamotokaney a. Nimo wa olaukakoona ke kiwi padeka-kitamepa Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokamoo wa akedikili yateku. Edekolo enimo wa iki-pe. ¹³ Kini eni akedikimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyo mana Keraisuka moa kamotokameneya. ¹⁴ Ni mana Keraisudo moa kamotokameadekalepa onekemo kipala oa metekoonakamo pata pamo okoo. Ni Keraisudo kamo a poameadekalepa oneke wene tugo a mekilepa pata pale tekete tiki. ¹⁵ Ni pade Akolaliyopa Keraisu moa kamotokameneyake moa kamotokaney a wa totomedo eketepa onekemo uku pekete toa kapene agaleka oko. Ni tuane ali atoado moa kamotokamoo tadekalepa mana Keraisuka moa kamotokameneya. ¹⁶ Akolaliyo tuane ali atoado moa kamotokameadekalepa mana Keraisuka moa kamotokameneya. ¹⁷ Ni mana Keraisudo moa kamotokameadekalepa kini Keraisuke wene tugo a mekilepa pata pale tekete tiki. Kini tokoi

poaneleka kogameneya pa mekete tiki. ¹⁸ Nika Akolaliyo Keraisudo moa kamotokameadekalepa Yesuke wene tugoa mea tuane ali atoa etepea tua atua pekeneya. ¹⁹ Papete itonoke mekete Yesuke wene tugoa meatekole pikoyake wa wipitikedo etepea tua poo tadekalepa kini Yesuke wene tugakilepa pata pale tadiki wa eko yene peyame toto ela moa kawei. Nipa ete yene ela motiki toa moa patukoa toto ela mati mokoa kawei.

Adam Keraisutame Tokala Tanemo

²⁰ Mana Keraisu tuaneya pikale Akolaliyo moa kamotokaneya-li. Pegetoa mana moa kamotokakilepa toto tua pokolo moa kamotokateka adeka eni piipikome taneya. ²¹ Namolo ago Adameyo poanele taneleke oneke tagene ali atoa peya tuma-kala nekeneya. Wa padenakago Keraisu tuake wa kamo a pekeneya tokome toto tuake wa kamo a poo. ²² Toto peyapa Adam einagono peku noai tekete etepea tuma-kala poko. Nitoake padenakago Keraisuno peku noai teketepa tuake wa kamo a poo. ²³ Kamo a pikilepa pato takoa toameneya Akolaliyo wene piko toa too. Pegetoapa mana Keraisu tuake kamo a pekeneya. One wakapea noka-pete oneke lokoapa toto Keraisuke wene tugoa mekoo-kiti kamo a poo. ²⁴ Nititikaneyake Keraisu einagome e ku tobou mekoi yene ta piko peya yopia mekoi toa moa agopa takatapeoo. Nitoa mea wipitia ta patakakome ika iya nekeno, yopia kamene wa etene Akolali yameoo. ²⁵ Nitatekoyake papete one-pala poi teia mekoi peya one kawane moa lukademe tokome eya kuya peya yopia kawoo.

²⁶ Nitoa mea wipitikome ali atoa tumotoa tokoya moa agopa takatapeoo. ²⁷ *Akolaliyo padeya padeya peya manake-kama lukoa memotoo* wa panagome wia mekapianeyaya tokome nitoo. Nipa eya wa wia mekakome okome akeneya mena. Padeya padeya peya manake lukoa memotoa toko ago Akolali oneka Keraisuke lukoa meoo wa okome akeneya mena. ²⁸ Padeya padeya peya Keraisuke lukoa mekolipa nipa Keraisuka Akolalike lukoa meoo. Nipa eteya peya oneke lukoa memotoa toko ago Akolalike lukoa meoo. Akolali odene ako ago memotoa tokome nitoo.

²⁹ Akolaliyo tuane ali atoado moa kamotokameadekalepa pade-kitame tuane ali atoa luku ue motikilepa edadete tiki-pe. Nipa ue moameneya mea tuane ali atoa luku ue motikilepa edeya weike tiki-pe. ³⁰ Tuane ali atoa kamo poamoi tadekalepa nipa Keraisunomo one moa kamotokanemo ete pia oto pia tete-pala moane oma yakilepa edeya weike tuku patu. ³¹ Ta pataka abuna ete-kitame no wia tukamele tokokaka pima yaku. Nitoanepa tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoane kakene tokounakaleke pinali anu wa kei pikilepa eya wane uku. Onekemo oane metekolu kime wedoa yakoa motokoinano, wini Korine take Keraisunole takama yakilepa pata pale toameadeku. ³² Epesase take ali wia nomotoa moa egetane laione kai-kiti-pala poi tou toane dika dika toamene tete moma yaku. Tuane ali atoado kamo poamoi tadekalepa Keraisunole tete-pala moane takama yakilepa edeya weike tuku patuno, pa itonole tekene tadekuno, tokamota

wane ou. Nipa podoliyopa tuatekoyano, opa paya nou toa mekete nee ue eya nokoa kato wane ou. ³³ Poanele tiki yene-pala opia yakilipa kini tiki poaneleme kini wene moa koigako wa kime ikina. Tuane ali atoa kamoia poamoi wa iki yene titi takoa wamene. ³⁴ Kini namolo epetane wene pianeya mea tokoina toa wa toomoa pamene. Ele kule poanele toma pikile tewitikoa wamene. Kiwi ya takadene eya wane uku. Kiwi padeka-kitame Akolali wene toamekete tiki.

Padele Tane Tigini Kakeneya

Kamoia Poatekomo

³⁵ Panagome-kiti eya wa oko patu. Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokakilepa edoa too-pe. Edane tigini kakeneya kamoia poi wa okale ekene ³⁶ beita, leau akene agome keneya wini oko. Witi ku eya itono kenekedo lomuaneneya pikomema nipa kadene oyake tumiamoo. ³⁷ Nika itono ludu witi ku eya matakilepa pa ku deya-kama mataki. Pine pudunukau tigini pade matakiya mena. ³⁸ Eya kuya nee lene witakomema Akolaliyo witateka wene kibututukoa latia plane toa-kama eya kuya tigini kakeneya witakala toko.

³⁹ Ni Akolaliyo eya kuya latikomema odenele tane tigini-kama kakoa latianeya mena. Ali latikome ni ali tigini kakoa ni kai ini mou eya latikome eya kuya tigini tutu tutu wa kakoa latikala taneya. ⁴⁰ A tibuke kakoya-kiti latia kakoa ni itono patu eya kuya pia kawa tokoya latia kakoa tikilepa enika eni koniyoya odenele tane tigini-kama kakoa latianeya mena. ⁴¹ Lou tokene tagoi eni koniyoya odenele tane pa toa kakoya

mena. Tagoi-kitipa padekapa kikateka pukateka toa kawa wa padekapa nile toameneya pa tokoa kawa toko.

⁴² Edikoapa tuane ali atoa kamoā poi. Nipa lomuatekoi tigrini kakeneya mea tuutukaneyake Akolaliyo tuamatekoi tigrini-kama kakoa kamotokakala too. ⁴³ Nipa oloyo keneke paya wane-kiti pianeyake Akolaliyo koniyoya-kiti latia kamotokoo. Ni popeyo noamatekoi tigrini oloyo keneke pianeyake Akolaliyo tele takatapea kamotokoo. ⁴⁴ Pa itonole toatekoi tigrini kakeneya mea tuaneyake moa kamotokakilepa Akolali-pala opia mea kawatekoi tigrini kakeneya moa kamotokoo.

Itonoke meketepa pa itonole toateko tigrini kakeneya mekono, a tibuke meketepa Akolali-pala opia meateko tigrini kakeneya mea kawoo. ⁴⁵ Enilekepa Akolaline bokuke papete eya wa wia mekaneya piko. Adam namolo ago latikilepa poome mekoa wene takoa taneyake padenakago wipitikome nekene Adam einago ali atoa a tibuke meemoa pomotateka ago latianeya. ⁴⁶ Akolaliyo tone a tibuke meemoa poateko tigrinipa namolo takoa latianeya mena. Itono patu mea toateko tigrinipa namolo takoa latianeya. Wa naniko a tibuke meemoa poateko tigrini latia kakoo. ⁴⁷ Namolo ago latikilepa itono kugu moa latianeya. Padenakago nikilepa a tibu kawa nekeneya. ⁴⁸ Itono kugu moa latiane agome itonole toma yakene toa one yagono-mikitame itonole toma yaki. Wa padenakago a tibu mea nekene ago one yagono-mikitame one peku noa one tanele tiki. ⁴⁹ Papete totopa namolo agono yagono-mikiti mekoyake naniko

padena ago a tibu mea nekene agono yagono-mikiti mea kawoo.

⁵⁰ Anu oya-lawe kipala eya wane ekene uku. Itonole toateko tigini kakeneya meapa Akolaliyo pawe toa talo toko take oyake pamele toamoko. Lomuatelyo tigini kakeneya meapa meemoa poatelyo take oyake pote mepamele toamoko.

⁵¹ Akolaliyo papete wene kibutukapia kaukoa meanemo toaweane uku. Toto padeka-kiti wete tuameneyake eya too. One wipitikome toateka oi ponokale eina eina toto peya moa weneya tigini latia kakakala too. ⁵² Nipa beta ka okaka katiapale toko toa too. Beta witika-petepa tuane ali atoa tuamatekoi tigini kakeneya moa kamotokoo. Nititiko totoka moa weneya tigini latia kakakala too. ⁵³ Nipa namolo mamina wawa weneya moa kawou toa tone lomuallyo tigini kotokoa eni luku tuamateko tigini kawoo. Nipa papete itono patu pa tekei meatelyo tigini takoa wawapa mea kama poo. ⁵⁴ Nipete Akolaliyo tuatekoi ali atoa meemoa pamene wa weneya tigini latia kakakalepa wa tukile toamoi. Enipa Akolaline bokuke papete eya wa wia mekapiane toa taatekoa too.

Ali atoa tumotoa tokoya-pala Akolaliyo poi toa moa patukatapekoyano, ⁵⁵ ali atoa tumotoa tokoyame toto edoa moa atukamotoape. Edoa tete memotoape wa wia mekaneya piko.

⁵⁶ Kalame ali tania tukou toa tone tokoo poaneleme toto wia tukako. Tone toko poaneleme toto eni moa kautakilepa Akolaline totono litia tootapeamele toamokolo tokome ni toko.

⁵⁷ Nitikoyake Akolali-pala ke wa atoane uku-

ye. Tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kaketepa toto tumotoa tokoya moa kawikamele tokolo tekene ni uku.

⁵⁸ Nitamele tokono, anu kolotini yene kipala i ukumo yakoa moa poapeneya kamene. Nipa Ali Munagonole wedoa takama pato wa one patu kautakoa kakete tamene. Nitiketepa onekele takakilepa pata pale tekene tadeku wa oatiki toa mena. Enipa kini wene tikimo ukuno, nitamene.

16

Ponopene Yu Yene Kue Tatia Metanemo

¹ Yudea take Yesuno ali atoa ponopeneya meki-kiti auapea kue koukoa wetekatikimo ukuno, yakamene. Galesia ta ludu Yesuno ali atoa oboa mekika yakene tamene wane okoule kimeka tamene. ² Ko mea pupu toamiki-pete-kama eya tamene. Kini kini pupu toa motokoi kue pade Yudea take meki ponopene ali atoane takoa pikakala tamene. No wete noameneyake kini kini meatiki toa pikapikala tamene. Nitikolipa wida nokolu kue wa pitikatekoi toa mena. ³ Eni uku toa tootokaneyake nekenepa eya tou. Kime takoa moa kakakoi ali-kitane pipia witikoane metekene ekene iya kue Yerusaleme take meki-kitane aua potokoano, pipia-pala aua pote mepoatino poe wane meane wetekou. ⁴ Nitikou-pete noka Yerusaleme take pamedekalepa eni ali-kiti nopala opia ponoi.

Poloyo Korine Yene Tamene Wa Kowitanemo

⁵ Korine take wida nikilepa Masedonia ta ludu pima yawane nou. ⁶ Nipa niti toko tokene-meneke wida meane kawouno wene pikene uku. Wa ta padeka poatekou wene nokale poadene mekolu nipa poano pa wa kime no auapea wetekamotoane tekene ni uku. ⁷ Wida pa tekei meemotekene pou wane wene piamekene tekene opi noamuku. Ali Munu agome wida none meane kawatekou ka yametekalepa nipa nani none meane kawou.

⁸ Wida noadeneke papete Pedikose wa ibini akene ta pataponomotoane Epesase take ita pa nepiane meku. ⁹ Nipa i take meki yene Yesuke wene tugamotoane toateku pupu Akolaliyo yametekolo tekene i take opi-mene pa meku. Pade-kiti kainya matiyame nopala poi teia mekilika tuku.

¹⁰ Timosi wida nome mekalepa one tepe kolotini kilikoa pianeya memotoa tamene. Einagome Ali Munagonole takakilepa noanume takama yaku toa tokono, wedoa makutukoa moamene.

¹¹ Padameka einago paya tetepo takameneya. Tepe kolotini kilikoa pikoa oto no mekuta wetekamene-ye. Einago Timosi anu ete oya-lawe-pala opia wakapea nomotoane nepiane mekene tekene ni uku.

¹² Opi anu oyago Apolosike ukuno, yakamene. Anu ete oyali-kiti-pala Korine take ugu poano pa wane oane kakoluka naniko pamedekalepa nipa pouno, opi oyake pamele toamoko wa waka.

Poloyo Wipitikome Akenemo

¹³ Lene kilikoa piameneya wedoa meamene. Akolalinele takakilepa one patu poapeneya

kautakoa kakete tamene. Kini kepene mama moameneya tele lukatapeneya kamene. ¹⁴ Padele padele tikilepa kini oya-laweke-kama wene mekoa mekete tamene.

¹⁵ Wini ago Tepanasi one mati atoa mekete tikimo kime wene tekete tiki. Kini Geriki take ete yene Yesuke wete wene tugameneyake einago one mati atoaka wete wene tugakoi. Nititikoapa Akolaline ali atoa wedoa auapekala tokoi. ¹⁶ Dikanele tiki yeneke poti lukoa mea auapeamene. Nipa Akolaline ali atoanele takama piki yene peyake lukoa mea auapeamene. ¹⁷ Eyago-mene Tepanasi Potunetasita Akaikasi toa no mekuta ugu note mekili tekene ke wane wediane meku. Eni yene nikilepa kiwi peya nekene tetepo tokolo uku. ¹⁸ Einago-mename no wedikakilepa kiwi namolo wedikakoina toa tiki. Dikaki ali-kiti kei piai tamene.

¹⁹ Esia ta pikoka eka kukata Yesuno ali atoame kiwi wini Korine take meki-kiti wete meamene wa iki-ye. Ni Akuwila natono Perisilatameka kini yapu keneke oboai tiki yenameka mea epetekamene wa kiwi wene taneya mekete iki. Nipa Ali Munago patu kautakoa kakete iki. ²⁰ I take tone oya peyameka kiwi Korine take meki-kiti wete meamene wa iki-ye. Wida koukoa mekete-kama kini kini yono ete oto wa mokala tamene.

²¹ I agalepa anume oane mema mema tuku toa panagome wia mekakoyake eya wane wipitikene ukumo no Polo noanu yoname wiane mekakuno, enamene-kutu. Kiwi peya wete meamene-ye.

²² Padago Ali Munoo Keraisuke wene mekoa

meamokolopa nipa Akolaliyo one wakome wamotoane uku.

Ali Muno nepa wete wakapea namene-ye. ²³ Ali Muno Yesuyo kiwi pewe wimoa pomotoane kowitikakene uku-ye. ²⁴ Keraisu Yesu patu kautakoane kakene kiwi peyake wene mekoane mekene uku. Wete meamene-ye.

Opa anu agale eni.

Weneya Totono Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known
as the Wiru Language) of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Nov 2019

160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb